

”Eikös tässä oo tavoitteena saaha
saman katon alle eri toimijoita?”

Odotukset VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeelta

(Erola, Jouni)

Anna Silvennoinen
Opinnäytetyö
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Joensuun kampus
Kansalaistoiminnan ja
nuorisotyön koulutusohjelma (210op)
marraskuu 2009

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma
(210 op)

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä: Anna Silvennoinen	
Työn nimi: ”Eikös tässä oo tavoitteena saaha saman katon alle eri toimijoita?” Odotukset VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeelta	
Työn ohjaaja: Jukka Määttä	Sivumäärä: 63
Tiivistelmä <p>Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää millaisia odotuksia VYÖHYKE -talon toimijoilla on VYÖHYKE -hankkeelta sekä miten hyvin VYÖHYKE -talon toimijat tuntevat VYÖHYKE -hankkeen. Tutkimuksen aineisto kerättiin teemahaastattelu menetelmällä. Tutkimuksessa haastateltiin 12 VYÖHYKE -talon toimijaa keväällä 2009. Tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä tarkasteltiin nuorisoalaa ja osaamisyhteisöä.</p> <p>VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeen (2008–2010) tavoitteena on luoda vahva alueellinen nuorisoalan osaamiskeskittymä Pohjois-Karjalaan. Käytännössä Joensuussa sijaitsee VYÖHYKE -talo, jossa toimii nuorisoalan toimijoita. Lisäksi hankkeen tavoitteena on kehittää raja-alueella tapahtuvaa nuoriso- ja monikulttuurisuustyötä, parantaa nuorisotiedotusta, mediaosaamista ja nuorten osallisuutta sekä kehittää nuorisoalan koulutuksen, työelämän ja tutkimuksen yhteyttä.</p> <p>Tutkimuksessa selvisi, että VYÖHYKE -talon toimijat tunsivat hankkeen melko hyvin ja toimijat odottivat, että hanke kehittää Joensuun seudun nuorisotyötä. Käytännössä toimijat odottivat hankkeen luovan vahvan ja tunnetun nuorisokorttelin Joensuuhun. Jotta nuorisokortteli voisi syntyä, tulisi hankkeen kehittää sisäistä ja ulkoista tiedotusta sekä luoda nuorisoalan palvelurakenne, jossa VYÖHYKE -talon toimijat tekisivät tiivistä yhteistyötä asiakastasolla. Lisäksi hankkeelta odotetaan nuorisokorttelin tulevaisuuden kehittämistä. Kuinka hankkeen käytänteet siirretään käytäntöön ja kuka ottaa vastuun nuorisokorttelista?</p>	
Asiasanat: nuoret, nuorisotyö, osaaminen, yhteisöt, odotukset	

Humak University of Applied Sciences
Bachelor's Degree in Civic activities and youth work

ABSTRACT

Author: Anna Silvennoinen	
Title: "Isn't the aim here to get all the interested parties under same roof?" Expectations of the VYÖHYKE - Youth community -project	
Tutor: Jukka Määttä	Number of pages: 63
<p>Abstract</p> <p>The aims of this study were to clarify the expectations toward VYÖHYKE -project of those involved in the VYÖHYKE -centre, as well as the level of awareness of all parties regarding the VYÖHYKE -project. Material for the study was collected using theme interviews. Twelve of those involved in the VYÖHYKE-centre were interviewed during the spring of 2009. Within the context of the study, the field of youth work and community of knowledge.</p> <p>VYÖHYKE - youth field knowledge community -project: the purpose of the Project (2008-2010) is to create in North Karelia an effective concentration of skills related to youth work. In practical terms, many of those involved in youth work are centred on the VYÖHYKE-centre, a building in Joensuu. In addition the project also aims at developing cross-border youth work and multi-culturalism, youth advisory services, media skills, and youth participation. The project aims is also to develop co-operation between researchers, employment services, and training services in this field.</p> <p>The study revealed that those working in the VYÖHYKE -centre knew the Project well, and had expectations it would produce developments within the youth work field in the Joensuu region. As a practical result of the Project they expect one result to be the creation of a strong and recognised youth centre within a single street block in Joensuu, encompassing several buildings. To achieve this, the Project should develop internal and external communications, and create a youth service framework within which those involved in the Project would work in close co-operation with their customers. In addition, those interviewed expected the Project to work actively in the creation of the VYÖHYKE-centre. The final question is how the methods developed during the Project will be turned into practice, and who will take responsibility for the Youth Centre in the long term.</p>	
Keywords: youth, youth work, communities, knowledge, expectations	

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1. JOHDANTO.....	6
2. NUORET JA NUORISOTYÖ	7
2.1. Nuoriso.....	7
2.2. Nuorisotyö.....	8
2.2.1. Nuorisotyön tehtävät	8
2.2.2. Nuorisotyön rakenteiden kehittäminen	11
3. NUORISOALAN OSAAMISYHTEISÖ.....	12
3.1. Osaaminen.....	12
3.2. Yhteisö	14
3.3. Verkosto	15
3.4. Osaamisyhteisöjä nuorisoalalla.....	17
4. VYÖHYKE – NUORISOALAN OSAAMISYHTEISÖ -HANKE	19
4.1. Taustaa hankkeelle	19
4.2. Hankkeen tavoitteet.....	22
4.3. Toimijat	23
4.3.1. Osatoteuttajat.....	23
4.3.2. Muut toimijat.....	26
5. TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	30
5.1. Tutkimustehtävä ja tutkimusongelmat	30
5.2. Tutkimusmenetelmä.....	30
5.3. Aineiston keruu	31
5.4. Aineiston analysointi.....	32
5.5. Tutkimuksen luotettavuus	32
6. TUTKIMUKSEN TULOKSET	34
6.1. Tietoisuus VYÖHYKE -hankkeen tavoitteista	34
6.2. VYÖHYKE -talo ja sen toimijat	36
6.3. Osatoteuttajat.....	38
6.3.1. Hallinnointi	38
6.3.2. Nuorisoalan koulutuksen ja työelämän yhdistäminen.....	40
6.3.3. Nettinuorisotyö, osallisuus ja mediakasvatus	41
6.3.4. Radiohaastattelukoulutus	42
6.4. Muut toimijat.....	43
6.5. Yhteistyö	45
6.6. Nuorisoalan palveluketju	46
6.7. Hankkeen tulevaisuus.....	47
6.8. Yhteenveto tuloksista.....	50
7. POHDINTAA	52
7.1. Tulosten pohdintaa	52
7.2. Kehittämisehdotukset	54
LÄHTEET	55
LIITE 1: Haastattelurunko.....	62

1. JOHDANTO

Opinnäytetyöni tavoitteena oli selvittää VYÖHYKE - talon toimijoiden odotuksia VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeelta. VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hanke toimii Pohjois-Karjalan alueella vuosina 2008–2010. Hanke sijaitsee Joensuussa Suvantokatu 1 tiloissa, jossa toimii myös muita nuorisoalan toimijoita. Hankkeen tavoitteena on saattaa nuorisoalan toimijoita saman katon alle. VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeen tavoitteena on luoda vahva alueellinen nuorisoalan osaamiskeskittymä, kehittää alueellisesti nuorisoalan palvelurakenteita, raja-alueyhteistyötä, nuorisotiedotusta, mediaosaamista ja nuorten osallisuutta sekä edistää nuorisoalan koulutuksen ja työelämän välisiä yhteyksiä. Hankkeen rahoittajia ovat Euroopan sosiaalirahasto, Joensuun kaupungin nuorisotoimi, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Ammattiopisto Niittylahti ja Nuorisoradio Oifm. (Laukkanen, 2008.)

Keräsin tutkimukseni aineiston teemahaastattelulla keväällä 2009. Haastattelin kaikki VYÖHYKE -talon organisaatiot. Tutkimukseni perustuu kahteentoista (12) haastatteluun. Tutkimusongelmani ovat: Millaisia odotuksia ydintoimijoilla on VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeelle? ja Miten hyvin ydintoimijat tuntevat VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeen? Opinnäytetyöni jää VYÖHYKE -hankkeen käyttöön ja toimii samalla VYÖHYKE -hankkeen arviointimateriaalina.

Opinnäytetyötäni tekemistä tuki projektiopintojen suorittaminen samassa yhteisössä. Sosiaalisen vahvistamisen käytäntöjä kehittävässä projektissa tutustuin VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeeseen ja loin yhteisöllisyyttä VYÖHYKE -talon toimijoiden välille.

Luvussa 2 kuvaan Suomen nuorisoa, nuorisotyötä ja nuorisoalaa ja luvussa 3 kuvaan osaamisyhteisöä osaamisen, yhteisön ja verkoston kautta. Luvussa 4 kerron VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeesta, sen osa-

toteuttajista ja muista VYÖHYKE -talon toimijoista. Luvussa 5 kuvaan tutkimuksen toteutuksen eli tutkimusongelmat, tutkimusmenetelmät, aineiston keruu, aineiston analysointi ja tutkimuksen luotettavuus. Luvussa 6 kuvaan tutkimuksen tulokset ja luvussa 7 pohdin tutkimuksen tuloksia ja teen kehittämissuhteita VYÖHYKE -hankkeelle.

2. NUORET JA NUORISOTYÖ

Tässä luvussa käsittelen käsitteitä nuoriso, nuorisotyö ja nuorisoala. Lisäksi kerron nuorisotyön tehtävät ja nuorisotyön rakenteiden kehittamisestä.

2.1. Nuoriso

Nuoruus tarkoittaa nuorten ikäkautta, jolloin siirrytään lapsuudesta aikuisuuteen. Nuoruus on ristiriitainen ajanjakso ihmisen elämässä, jolloin kasvetaan fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti. Nuoriso ei ole yhtenäinen ihmisjoukko tai ryhmittymä, vaan nuoret ovat yksilöitä. (Nivala & Saastamoinen 2007, 10–13.)

Nuorten määrittelemiseen on monta tapaa, mutta usein nuoret määritellään heidän kalenteri-ikänsä perusteella. Nuorisolaissa (2006 2 §) määritellään nuorten olevan alle 29-vuotiaita. Kirkko jakaa nuoret kolmeen ikäluokkaan varhaisnuorisotyöhön (7-14 -vuotiaat), varsinaiseen nuorisotyöhön (15–18 -vuotiaat) ja nuorten aikuisten toimintaan (18–29 -vuotiaat). Nuoret voidaan myös määritellä heidän biologisen ja psykologisen kehitysvaiheiden mukaan. Biologian mukaan nuoret ovat 12–22 -vuotiaita. Psykologisessa kehitysvaiheessa tapahtuu mm. identiteetin kehittyminen, jota on vaikeampi havaita. Toisaalta nuoret voidaan määritellä heidän institutionaalisen sijainnin (esimerkiksi koulutus), juridisen aseman (alaikäisyys), yhteiskunnallisen tehtävän, sosiaalisen kanssakäymisen ja toiminnan luonteen perusteella. Lisäksi nuoret voi määritellä heidän kulttuurisien tuntomerkkien perusteella, esimerkiksi heidän pukeutumisen perusteella. Toisaalta nuoruuteen ei aina liity ikää. Moni aikuinen kokee olevansa nuorekas ja huoleton. Nämä määritelmät ovat suuntaa antavia, koska ne ovat osittain toiset poissulkevia ja toisia täydentäviä. Tästä kuitenkin huomaa nuorten määritelmien moninaisuuden. Nykyaikana Suomessa nuoruuden rajaidat ovat hämärtyneet, koska nuoruus alkaa nykyisin yhä aikaisemmin. Toisaalta joissakin maissa ei ole lainkaan nuoruutta, vaan suoraan lapsuudesta siirrytään aikuisten tehtäviin. (Nuorisolaki 2006; Kempainen 1999, 38; Launonen 2007, 88; Nivala ym. 2007, 10–13.)

2.2. Nuorisotyö

2.2.1. Nuorisotyön tehtävät

Nuorisotyö on nuorten parissa tehtävää työtä, joka perustuu Suomessa Nuorisolakiin (2006) (Saarela 2007, 12). Nuorisotyötä tekevät julkinen sektori eli kunnat, seurakunnat, järjestöt, yhteisöt ja vapaaehtoiset (Kemppinen 1999, 37). Nuorisotyötä tekivät ensin kirkot ja koulut, joiden rinnalle tulivat myöhemmin kunnat, yhdistykset, urheiluseurat ja nuorisojärjestöt (Kylmäkoski 2007, 396). Ensimmäiset nuorisotalot avattiin toisen maailmansodan jälkeen 1950–1960 -luvulla, koska nuoret haluttiin pois kaduilta (Kemppinen 1999, 40–42).

Nuorisolaki (2006 1-2§) pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisolain tavoitteena on nuorten sosiaalinen ja elämäntaitojen vahvistaminen, nuorten kasvun, itsenäistymisen ja sukupolvien välisen vuorovaikutuksen tukeminen sekä nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, joka tarkoittaa nuorten tavoitteellista toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuorisotyö kohdistuu nuorten omaan ajankäyttöön, jonka lähtökohdat ovat *”yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, monikulttuurisuus ja kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen”*. Kuntien tehtävänä on taata nuorille turvallinen kasvuympäristö, koulutus, virikkeellisiä harrastusmahdollisuuksia, terveys ja viihtyminen. (Nuorisolaki 2006; Sjöholm 2007, 56.)

Nuorisotyön toimintamuodot ovat avointen ovien toiminta, erityisnuorisotyö, työpajatoiminta, nuorisotiedotus ja -neuvonta, diskot, katupartiot, etsivä nuorisotyö ja nuorisokahvilat (Kemppinen 1999, 39, 65–68). Avointen ovien toiminnalla tarkoitetaan nuorisotiloja ja -taloja, jota toteuttavat kunnat, seurakunnat sekä järjestöt. Avointen ovien toiminta perustuu vapaaehtoiseen osallistumiseen ja maksuttomuuteen, johon kaikilla nuorilla on mahdollisuus osallistua. Se on suunnattu yleensä alle 18 -vuotiaille. Avointen ovien toiminta

on matalan kynnyksen paikka, jossa järjestetään usein kerhotoimintaa. Kerhotoiminta tapahtuu ryhmässä ja tekeminen on monipuolista. Avointen ovien toiminta vahvistaa nuorten elämänhallintaa ja se tukee päihteettömyyttä, koulunkäyntiä ja harrastuksia. (Kempainen 1999, 40–42; Kylmäkoski 2007, 394–396.)

Suomen nuorisotyö on pitkäjänteistä työtä, joka perustuu nuorten tarpeisiin ja vapaaehtoiseen osallistumiseen. Sen tarkoituksena on auttaa nuoria tulemaan osaksi yhteiskuntaan ja tarjota nuorille oppimismahdollisuuksia. Nuorisotyöntekijät ja vapaaehtoiset motivoivat, innostavat ja auttavat nuoria. Nuorisotyö ei perustu nuorten ongelmiin, joten nuorisotyössä ei ajatella, että nuoriso on ongelmallinen väestönosa. (Nieminen 2007, 28, 38–39, 43.)

Niemisen mukaan (2007, 23–27) suomalaisella nuorisotyöllä on 4 yleistä tehtävää eli funktiota. Nämä funktiot ovat sosialisatiofunktio, personalisaatiofunktio, kompensatiofunktio sekä resursointi- ja allokointifunktio. Sosialisatiofunktio tarkoittaa nuorten liittämistä suomalaisen kulttuurin ja yhteiskunnan jäseneksi. Nuorille opetetaan suomalaisuuden arvot, roolit, käyttäytymistavat ja toimintamallit. Personalisaatiofunktio tarkoittaa nuorten persoonan vahvistamista ja kehittymistä yksilöksi. Suomalainen nuorisotyö tukee yksilöllisyyttä ja ainutlaatuisuutta sekä nuorisotyö tarjoaa nuorille inhimillistä kasvua, innostavia oppimiskokemuksia ja kehittymistä esimerkiksi monipuolisilla kulttuuri- ja harrastustoiminnalla. Suomen valtio haluaa nuorisotyön edistävän nuorten äänestysaktiivisuutta, yhteiskunnallista osallistumista ja eurooppalaista kansallisuutta. Sen sijaan nuorisotyöntekijät haluavat painottaa nuorisotyössä aikuisen turvan, lämmön ja elämänhallinnan vahvistamista. Kompensatiofunktio tarkoittaa sosialisatiofunktiossa ja personalisaatiofunktiossa ilmenevien puutteiden tasoittamista ja vaikeuksien korjaamista eli kompensatio. Kompensatiofunktio kohdistaa toiminnan heikoimmassa asemassa oleviin nuoriin, joilla on ongelmia sosialisatiossa ja persoonallisuudessa. Resursointi- ja allokointifunktio tarkoittaa nuorten kasvu- ja elinolosuhteisiin vaikuttamista eli nuorisopolitiikkaa. Tätä funktiota toteuttavat puoluepoliittiset nuorisojärjestöt ja nuorisoetujärjestöt. Nämä neljä funktiota eivät ole toisia poissulkevia, joten

nuorisotyötä tekevät voivat toteuttaa useampaa funktiota samaan aikaan, jolloin puhutaan monifunktioisuudesta. Nuorisotyön funktioita toteuttavat myös perhe, koulu, liikuntatoimi, sosiaalityö ja oppilashuolto.

Nieminen (2007, 34–37, 43) on listannut suomalaisen nuorisotyön eetokset eli arvot, jotka ohjaavat nuorisotyötä. Nämä kuusi eetosta ovat voluntarismi, arvoperustan relatiivisuus ja pluralistisuus, nuorten kansalaisuuden lujittaminen, aikuisten kasvatusoikeus ja -vastuu sekä nuorten tarpeiden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen. Voluntarismi eli vapaaehtoisuus tarkoittaa, että suomalainen nuorisotyö perustuu vapaaehtoiseen osallistumiseen. Lisäksi vapaaehtoisuus nuorisotyössä voi tarkoittaa vapaaehtoista nuorisotyöntekijää. Nuorten tarpeiden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen tarkoittaa sitä, että nuori voi päättää itse olemisestaan ja toiminnastaan nuorisotyössä. Nuorten kansalaisuuden lujittaminen tarkoittaa sitä, että nuorisotyössä nuori on yhteisönsä kykenevä, osallistuva ja aktiivinen jäsen. Aikuisten kasvatusoikeus ja -vastuu eetoksessa aikuisilla on merkittävä rooli, koska nuorisotyö on aikuisten vastuulla. Aikuisella nuorisotyöntekijällä on monta roolia, esimerkiksi auktoriteetti ja ystävä. Relatiivisuus tarkoittaa suhteellista arvoperustaa, jossa ei ole olemassa yleispätevää arvoperustaa. Pluralistisuus tarkoittaa moniarvoisuutta.

Käsitteellä nuorisoala tarkoitetaan kaikkia, jotka työskentelevät nuorten parissa sekä nuoret. Nuorisoala on laajempi käsite kuin nuorisotyö. Nuorisoalalla tehdään nuorisotyötä, joka on nuorten parissa tehtävää työtä. Päiväsalon mukaan (2002, 4) *”nuorisoalan määrittely ei ole yksiselitteistä. Nuorisoala määritellään nuorisotyölain 2 §:n mukaan (1995) nuorisotyöksi ja nuorisotoiminnaksi.”* Lindrothin mukaan (2004) *”nuorisoalaan kuuluu yleisesti kaikki, mikä edistää nuorten hyväksi tehtävää työtä muun politiikan ulkopuolella”.*

2.2.2. Nuorisotyön rakenteiden kehittäminen

Suomen kunnilla on päävastuu nuorisotyöstä (Nuorisolaki 2006). Kunnan tulee tarjota oman kunnan nuorille palveluita, mutta kuntien resurssit ovat usein hyvin rajalliset. Tämän vuoksi monet kunnat toteuttavat yhteistyöhankkeita, jossa moni kunta tekee nuorisotyötä yhdessä. Myös palveluiden ostaminen kolmannelta tai yksityiseltä sektorilta on yleistä.

Suomen nuorisotyöhön vaikuttavat monet käynnissä olevat uudistukset: valtakunnallinen kunta- ja palvelurakenneuudistus (2008–2013), seurakuntarakenteen uudistus, järjestöjen toimintaedellytysten uudistukset, yleishyödyllisen toiminnan ja palvelujen määrittelyt sekä aluehallintorakenteen uudistus. Uudistuksien taustalla ovat ikärakenteen muutokset eli suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle sekä alueellisen väestörakenteen kehittyminen siihen suuntaan, että ihmiset muuttavat kasvukeskuksiin, jolloin syntyy paljon syrjäseutuja. (Cederlöf 2007; Cederlöf 2008, 6.) Kunta- ja palvelurakenneuudistuksen ja seurakuntarakenteen uudistuksen tavoitteena on kuntien ja seurakuntien yhdistyminen sekä yhteistyön tiivistäminen. Kunta- ja palvelurakenneuudistus koskee yleisesti kaikkia kuntia. Sen tavoitteena on *”turvata suomessa tasa-arvoinen palvelutarjonta kaikille asuinpaikasta riippumatta”*. (Cederlöf 2008, 8.)

3. NUORISOALAN OSAAMISYHTEISÖ

Tässä luvussa käsittelen käsitteitä osaaminen, yhteisö, verkosto ja nuorisoalan osaamisyhteisö.

3.1. Osaaminen

Osaaminen on kyky organisoida työtä, soveltaa tietoa, työskennellä ryhmässä, joustaa ja mukautua muutokseen. Se on monipuolisen ja luovan tiedon ja taidon käyttämistä, oppimaan oppimisen taito sekä kyky arvioida omaa toimintaa ja osaamistaan, jolloin oma osaaminen kehittyy. Osaaminen on toimintaa, jolla saavutetaan tuloksia. Usein osaamista verrataan kompetenssiin eli pätevyyteen, joka tarkoittaa kykyä suoriutua työssään vaadittavista tehtävistä ja niiden soveltamisesta käytäntöön. Osaaminen ei ole sama asia kuin ammattitaito, joka tarkoittaa ammatin tietoja ja taitoja. Osaaminen voi olla näkyvää eli eksplisiittistä, joita ovat toiminta, taidot ja tiedot. Osaaminen voi olla myös näkymätöntä eli implisiittistä, joita ovat motiivit, yksilölliset ominaisuudet ja käsitys itsestään. Näkymätön osaaminen on hiljaista ja piilevää osaamista, jota ei yleensä pysty havaitsemaan ulospäin. (Hätönen 2003, 7, 12–15.)

Monimutkainen ja jatkuvasti muuttuva ympäristö vaatii moniosaamista, kokonaisuuden hallintaa sekä teorian ja käytännön yhdistämistä. Nykypäivänä osaamisen tulee olla yhä monipuolisempaa ja nykyisissä työtehtävissä tieto ja taito eivät välttämättä enää riitä. Työpaikoilla osaamisvaatimuksia ovat esimerkiksi vuorovaikutustaidot, joustavuus ja kysy toimia ryhmässä, koska yksin tehtävä työ on yhä harvinaisempaa. (Hätönen 2003, 7.) Osaaminen vanhenee nopeasti, joka edellyttää jatkuvaa oppimista (Ojala 1998, 3).

Organisaatioissa osaaminen on organisaation yhteinen voimavara, joka takaa organisaation menestyksen ja kilpailuedun. Osaavassa organisaatiossa tavoitteet saavutetaan ja organisaatiota uudistutaan jatkuvasti. (Hätönen 2003, 7.)

Osaamiskartta on organisaation osaamisen kartoittamisen väline. Ensin kartoitetaan millaista osaamista organisaatiossa on jo olemassa, jonka jälkeen kuvataan millaista osaamista organisaatiossa tarvitaan tulevaisuudessa. Tulevaisuuden osaamisen kuvaus on organisaation tahtotilan kuvaus eli tulevaisuuden tavoitteet. Nämä kartoitettua seuraa toimeenpanoja ja toimintaa, joilla saavutetaan kuvatut osaamiset. Osaamista voidaan kehittää yksilö, ryhmä ja organisaatio tasoilla. Osaamiskartta voi auttaa uusien henkilöiden rekrytoinnissa ja antaa välineitä osaamiskeskusteluun. Osaamiskartta voidaan laatia koko organisaatiosta, tietyistä henkilöstöryhmästä tai erikseen valituista henkilöistä. (Hätönen 2003, 9-11.)

3.2. Yhteisö

Yhteisö on laaja käsite, koska yhteisö voi koostua kahdesta ihmisestä moniin miljardeihin ihmisiin ja sen alueellinen rajaus voi olla ruokakunnasta maapalloon. Voidaan kuitenkin sanoa, että yhteisö on sosiaalista vuorovaikutusta omaava ryhmämuodostelma eli ihmisten yhteenliittymä. Tällä ryhmällä tulee olla jotakin yhteistä, esimerkiksi työyhteisö, uskonto, ihmisrotu, aate, opiskelu-, harrastus- ja kaveriporukat. Yhteisö voi koostua samalla rajatulla alueella asuvista ihmisistä, jotka ovat ympäristöstä erillään oleva kokonaisuus, esimerkiksi kyläyhteisö. Usein yksilö kuuluu moniin eri yhteisöihin. Yhteisön keskuudessa on kanssakäymistä ja sosiaalista vuorovaikutusta, joka luo yhteisiä intressejä ja yhteen kuulumisuudentunnetta. Yhteisössä toimiminen on vapaaehtoista ja yhteisön tavoitteet ovat kaikkien jäsenten hyväksymät. Yhteisön toiminta on demokraattista ja tasa-arvoista. Yhteisöt ovat välttämättömiä, koska ihminen on sosiaalinen olento, jonka luontainen toimintaympäristö on yhteisö. (Veijola 2005, 96; Lehtonen 1990, 14–17, 23, 30; Salo 2002, 12.)

Työyhteisö koostuu jonkun yrityksen, järjestön tai hankkeen työntekijöistä. Perkka-Jortikan (1992, 46) mukaan työyhteisöllä on tietty tavoite, johon kaikki työyhteisön jäsenet pyrkivät. Työyhteisöllä on oma kieli ja koodit, johon kuuluu alan terminologia, jota ulkopuoliset eivät ymmärrä. Lisäksi työyhteisöllä on oma tapansa pukeutua. VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeessa toimii monta työyhteisöä, joilla on omat tavoitteet. Tämän vuoksi VYÖHYKE - talon toimijat eivät yhdessä muodosta yhtä työyhteisöä.

3.3. Verkosto

Usein verkko ja verkosto käsitteet sekoitetaan keskenään. Verkolla tarkoitetaan yhtä verkkoa, kun taas verkosto koostuu useista verkoista eli se on verkkojen kokonaisuus. (Raatikainen 1994, 28.) Esimerkiksi Humanistisen ammattikorkeakoulun Joensuun kampuksen opettajat ovat verkko ja Humanistisen ammattikorkeakoulun kaikkien kampusten opettajat muodostavat verkoston.

Verkko on ympäristöstään selvästi erottuva ihmisten muodostava kokonaisuus, johon pääsee mukaan vain jo mukana olevan jäsenen kautta. Verkon jäsenillä on erilaisia rooli- ja tehtävävaatimuksia ja verkon jokaisella jäsenellä on erityisosaamista, joten jokainen osallistuja tuo verkkoon jotakin uutta. Verkossa toimiminen edellyttää vastuullisuutta, sitoutuneisuutta, motivaatiota ja halua osallistua. Verkossa toimiminen perustuu vapaaehtoisuuteen ja luottamukseen. Verkkoja rakennetaan tietoisesti ja niitä voidaan kehittää ja tutkia sosiometrisillä mittaustavoilla. (Mäkisalo 2003,138; Raatikainen & Muurinen 1994, 55 ja 65–66; Tarjanne ym. 1994, 19, 21, 24.)

Kun muodostetaan verkkoa, käytetään käsitettä verkkoutuminen. Kun muodostetaan verkostoa, käytetään käsitettä verkostuminen. Verkon syntymisen eli verkkoutumisprosessin vaiheita ovat yhteys, vuorovaikutus ja sidos. Yhteydellä tarkoitetaan verkon jäsenten tapaamista ja vuorovaikutuksella tutustumista. Sidos tarkoittaa yhteystyön aloittamista. (Raatikainen 1994, 30.)

Verkostojen etuina ovat sen joustavuus ja luovuus. Lisäksi verkostoa pystyy kehittämään helposti ja moniammatillinen yhteistyö luonnistuu hyvin verkostossa. (Mäkisalo 2003,138.) Verkostojen hyötyinä ovat tiedon ja taidon jakaminen helpommin ja verkosto koetaan vaikuttavan ihmisiin. Työskentelyn on usein tehokkaampaa ja sitoutuneisuus paranee. Verkosto edistää terveyttä ja verkostosta voi saada uusia suhteita. Hyödyksi koetaan myös johtajuuden vahvistaminen ja muitten verkostojen hyödyntäminen. Verkostoissa tieto on monipuolista monien osallistujien vuoksi, joka vähentää riskejä. (Silvennoinen

1999, 26–29.) Lisäksi verkosto toimii fyysisestä etäisyydestä huolimatta hyvin, koska yhteyttä voi pitää monin tavoin (Tarjanne 1994, 19).

Verkostojen ongelmina voivat olla yhteisen strategian ja ideologian luominen sekä johtaminen (Mäkisalo 2003, 138). Isossa verkostossa hitaus ja epätarkkuus kasvavat sekä kaikki eivät voi viestiä kaikkien kanssa, koska siihen kuluisi liikaa aikaa. Tämä voi johtaa siihen, että tieto kulkee sisäänpäin kääntyneessä verkostossa kaverilta kaverille, joka voi mahdollistaa syrjäytymisen. (Tarjanne 1994, 22.)

Jokaisella on oma ihmissuhdeverkosto, joka muuttuu jatkuvasti. Jokaisen ihmissuhdeverkostoon kuuluvat perhe, ystävät, työyhteisö, harrastusyhteisö, naapurit, kouluyhteisö, palveluitten edustajat (esimerkiksi lääkäri) ja mahdolliset järjestöt. (Silvennoinen 1999, 31, 33.) Lisäksi on olemassa virallisia, puolivirallisia ja epävirallisia verkostoja. Virallinen verkosto on esimerkiksi yhtiö, joka on pysyvä ja säännönmukainen. Viralliseen verkostoon vaikuttaa säännöt ja päätökset. Epävirallisen verkoston tunnuspiirteitä ovat epämuodollisuus, aidompi yhteistyö ja tiedon jakaminen on helpompaa. Esimerkiksi aamulenkkeilijät ovat epävirallinen verkosto, joka muuttuu kokoajan ja verkoston henkilöt vaihtuvat usein. Verkoston henkilöt ovat usein lähempänä toisiaan, jolloin vaikutusvalta kasvaa. Epäviralliseen verkostoon pääsy ja poistuminen ovat vaivatonta. Verkostossa tapahtuu uusien suhteiden luomista ja toisille ollaan kohteliaita. (Silvennoinen 1999, 10–12.)

Mäkisalon (2003, 136) mukaan on olemassa kolmenlaisia verkostoja: luonnolliset verkostot, kehittämisverkostot ja verkosto-organisaatio. Luonnollisia verkostoja ovat esimerkiksi opiskeluryhmä, jotka viihtyvät ja toimivat hyvin yhdessä. Kehittämisverkostot ovat perustettu jonkin asian kehittämiseksi. Verkosto-organisaatio on vaihtoehto hierarkialle ja byrokratialle. VYÖHYKE - Nuorisovaltakunnan osaamisyhteisö -hanke on kehittämisverkosto, koska se on luotu kehittämään Pohjois-Karjalan nuorisotyötä.

3.4. Osaamisyhteisöjä nuorisoalalla

Katariina Soanjärvi (2007, 167) kiteyttää käsitteen nuorisotyön osaamisverkoston hyvin. *”Nuorisotyön osaamisverkosto muodostuu nuorisotyöntekijöistä, nuorisoalan kouluttajista, alan opiskelijoista ja tutkijoista. Tämän nuorisoalan verkoston keskeisin tehtävä on nuorisoalan kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen.”* Kaikki osaamisverkoston osapuolet pyörivät saman asian ympärillä ja heidän kaikkien tavoitteena on nuorisotyön kehittäminen (Soanjärvi 2007, 162).

Vaikka Soanjärvi käyttää käsitettä nuorisotyö nuorisoalan sijasta, tarkoittavat ne lähes samaa asiaa tässä yhteydessä. Nuorisotyö on nuorisoalalla tehtävää työtä, joka kohdistuu nuoriin. Tämän vuoksi nuorisoala käsite on laajempi kuin käsite nuorisotyö, joka tarkoittaa vain nuorten parissa tehtävää työtä. Lisäksi Soanjärvi käyttää käsitettä osaamisverkosto osaamisyhteisön sijaan. Nuorisoalan osaamisverkosto tarkoittaa nuorisoalan asiantuntijoista koostuvaa verkostoa. Nuorisoalan osaamisyhteisö tarkoittaa alan asiantuntijoista koostuvaa yhteisöä. VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeen tavoitteena on kehittää nuorisoalaa ja luoda Pohjois-Karjalaan nuorisoalan asiantuntijoista koostuva osaamisverkosto. Osaaminen on tietyn asian hallitsemista, joka tässä tapauksessa on nuorisoalan osaamista. Soanjärven mainitsema osaamisen vahvistaminen voisi olla nuorisoalalla, esimerkiksi nuorisotyöntekijöiden ammattitaidon parantamista tai moniammatillista yhteistyötä, jolloin tietyn alan osaajat jakavat tietoa keskenään. Kun osaamista on vahvistettu ja vuorovaikutusta saatu aikaa, syntyy osaamisverkosto eli tietyn asian asiantuntijoista koostuva verkosto.

Osaamisyhteisöä voi nimittää myös osaamiskeskittymäksi, joka tarkoittaa laaja-alaista ja monipuolista ympäristöä, johon on keskittynyt osaamista tai osaamis-potentiaalia. Osaamiskeskittymä muodostuu tietylle alueelle ja se koostuu toimijoista, joilla on poikkeuksellisen vahva osaamistaso ja innovaatiokyky. (Anttiroiko, Kallio, Valkama & Siitonen 2006, 32, 37.) VYÖHYKE -talon toimijat

ovat oman alansa huippuosajia, joten VYÖHYKE -taloa voisi nimittää myös osaamiskeskittymäksi, jonne on keskittynyt paljon tietynlaista osaamista.

Kannuste - kansallinen nuorisotyön osaamisyhteisö Jyväskylään -hanke on Euroopan sosiaalirahaston rahoittama hanke, joka toteutettiin 1.1.2007 - 31.3.2008 Keski-Suomessa. Kannuste oli niin sanottu pilottihanke, jonka tavoitteena oli luoda nuorisotyön osaamisyhteisö Jyväskylään. Hanketta hallinnoi Humanistinen ammattikorkeakoulu, jonka lisäksi hankkeessa olivat mukana Keski-Suomen opisto, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän maalaiskunta, Keuruun kaupunki, Laukaan kunta, Muuramen kunta, Petäjäveden kunta, Toivakan kunta sekä kansalaistoiminnan edustajina toimivat Nuorten Keski-Suomen ry ja Jyvässeudun 4H yhdistys ry. (Soanjärvi 2008.) Joensuun seudulla päätettiin kokeilla myös nuorisoalan osaamisyhteisön perustamista, joka sai nimekseen VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hanke.

4. VYÖHYKE – NUORISOALAN OSAAMISYHTEISÖ - HANKE

4.1. Taustaa hankkeelle

Pohjois-Karjalan nuorisotyötä ohjaa Tilaa tulevaisuuden tekijöille - Pohjois-Karjalan nuorisostrategia (2005). Nuorisostrategia on Pohjois-Karjalan maakuntaliiton toteuttaman Nuorisostrategia -hankkeen tuotos. Nuorisostrategiassa on määritelty Pohjois-Karjalan toimintalinjat, joiden mukaan nuorisotyötä toteutetaan Pohjois-Karjalassa. Nuorisostrategian toimintalinjat ovat: nuoret osallisina ja aktiivisina toimijoina (mahdollisuus vaikuttaa), nuorten ja työelämän yhteydet (mahdollisuus työllistyä), tiedonkulku ja kanssakäyminen (nuorisotiedotus), kansainvälistyvät nuoret, Itäsillan mahdollisuudet (raja-alue yhteistyö), sosiaalinen vahvistaminen (yhteisöllisyys) sekä vahva nuorisokulttuuri. (Tilaa tulevaisuuden tekijöille - Pohjois-Karjalan nuorisostrategia 2005.)

Joensuun seudulla on toiminut useita nuorisohankkeita, joiden tavoitteena oli seutuyhteistyön kehittäminen. 1990-luvun lopulla alkanut Joensuun kaupungin nuorisotoimen seutuhanke loi yhteistyötä ja kumppanuutta Joensuun seudun kuntien välille. Seutuhanke kuitenkin tyrehtyi kuntaliitosten jälkeen 2000-luvun alussa. (Erola 2009.) Nuorten seutu -hanke (2003–2007) oli Joensuun seutukunnallisen nuorisotyön aktivointihanke, jossa oli mukana Jyty-kuntien nuorisotoimet: Eno, Joensuu, Kontiolahti, Liperi, Pyhäselkä, Outokumpu ja Polvijärvi. Hankkeen tavoitteena oli selvittää, mitä palveluita nuoret tarvitsevat. Selvityksen jälkeen turvattiin nämä nuorisotyön palvelut ja edistettiin nuorten elinoloja. Joensuun seudun kumppanuushankkeen (2004–2005) tavoitteena oli luoda toimintamalli, joka mahdollistaisi tiiviimmän yhteistyön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimissa Joensuun seudulla. Esimerkiksi kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimissa tehtiin palveluhankinnat yhdessä. (Joensuun kaupungin nuorisotoimen hankkeet 2009.)

Lisäksi Joensuun seudulla on toiminut muita nuorisohankkeita. Pohjois-Karjalan nuorten foorumi -hankkeen (2001–2003) tavoitteena oli ”*kehittää internettiin uusi nuorten ja nuorisotyön toiminta-areena*”, joka parantaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Hankkeen tuotoksena syntyi Ponunet -verkkosivusto, jonka nuoret olivat itse suunnitelleet ja toteuttaneet. Hankkeen hallinnoijat olivat Joensuun, Kiteen ja Lieksan kaupunki. Rahoittajia olivat Opetusministeriö ja Euroopan sosiaalirahasto. (Pohjois-Karjalan nuorten foorumi 2003; Pohjois-Karjalan nuorten foorumin loppuraportti 2003.) Ponunet -nuorisotiedotussivusto sai jatkoa valtakunnallisesta Nuorten osallisuushankkeesta (2003–2007), jonka osahanke Ponunet oli. Nuorten osallisuushanke loi uusia ja monipuolisia osallistavia käytäntöjä nuorille. Nuorten osallisuushankkeessa oli mukana 37 osahanketta ja noin 70 kuntaa. Hankkeen tavoitteena oli nuorten syrjäytymisen ehkäisy, sosiaalinen vahvistaminen ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen. Nuorten osallisuushankkeen osallisuus teemat ovat; nivelvaihe, koulun kehittäminen, nuorten osallisuus- ja vaikuttajakanaavat sekä koordinointi. Joensuun Ponunet -nuorisotiedotussivusto on osa nuorten osallisuus- ja vaikuttajakanaavaa. Joensuun Ponunet -nuorisotiedotussivusto avattiin vuonna 2007. Sivusto on tarkoitettu pysyväksi toiminnaksi, jota laajennetaan koko Pohjois-Karjalan laajuisiksi sivustoiksi. Ponunet -sivusto on osa Pohjois-Karjalan kuntien perusnuorisotyötä ja toimintaa. Ponunet -sivustoilla nuoret pääsevät osallistumaan ja vaikuttamaan Joensuun seudulla, esimerkiksi nuoret voivat tehdä kunnanvaltuustolle aloitteen sivuston kautta. Lisäksi Ponunet -sivustoilla nuoret saavat ajankohtaista tietoa elämään liittyvistä asioista ja oman kunnan toiminnasta. Ponunet -sivuston kotisivut ovat: www.ponunet.fi. (Nuorten osallisuushanke 2007.)

Nuorten osallisuushankkeen jälkeen toteutettiin Pleissi -hanke sekä maakunnallinen Tiedä, toimi verkossa! -hanke. Pleissi -hanke (2008–2009) oli Joensuun kaupungin nuorisotoimen ja Joensuun seutukirjaston yhteishanke, jonka tavoitteena oli kehittää nuorten tieto- ja neuvontapalveluita. Hankkeen aikana perustettiin Joensuun seutukirjastoon nuorten tieto- ja neuvontapalvelupiste LUNA. Tiedä, toimi verkossa! -hankkeessa (2007–2009) oli mukana Joensuu, Eno, Kontiolahti, Liperi, Polvijärvi, Nurmes ja Lieksa.

Hankkeen avulla kehitettiin nuorisotiedotusta ja nuorten mahdollisuutta vaikuttaa. (Joensuun kaupungin nuorisotoimen hankkeet 2009.)

Pohjois-Karjalassa on toteutettu myös kaksi raja-alueyhteistyöhanketta: Youth House Karelia -hanke ja Nuokka - Karjalan nuorten ympäristö- ja kulttuurihanke. Youth House Karelia -hanke (2007–2008) oli Karjalan tasavallan, Pohjois-Karjalan kaupunkien ja kuntien nuorisotoimien sekä nuorisojärjestöjen ja -yhdistysten yhteinen hanke. Hankkeen hallinnoijana toimi Joensuun kaupungin nuorisotoimi ja rahoittaja oli EU:n Naapuruusohjelmahanke. Hankkeen tavoitteena oli nuorten ympäristökasvatus, niin Pohjois-Karjalassa kuin Karjalan tasavallassa. (Youth House Karelia 2009.) Nuokka - Karjalan nuorten ympäristö- ja kulttuurihanke (2006–2008) *”on raja-alueen nuorisohanke, joka järjestää toimintaa Joensuun, Lieksan, Ilomantsin, Enon, Kontiolahden ja Pyhäselän nuorille.”* Hanke järjestää *”tapahtumia, kerhoja, retkiä ja leirejä Pohjois-Karjalassa ja Venäjän Karjalassa.”* Hankkeen tavoitteena on lisätä nuorten ympäristötietoutta ja vähentää ennakkoluuloja toisia kulttuureita kohtaan. Hallinnoijana toimii Joensuun kaupungin nuorisotoimi ja rahoittajana Euregio Karelia naapuruusohjelma. (Punkari 2008.)

4.2. Hankkeen tavoitteet

VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeen kolme keskeistä toimintalinjaa ovat

1. Luoda vahva alueellinen osaamiskeskittymä Pohjois-Karjalaan nuorisoalan palveluntuottajien toiminnan kehittämisen ja toimijaverkoston yhdistämisen avulla.
2. Kehittää raja-alueella tapahtuvaa nuoriso- ja monikulttuurisuustyötä koulutuksen, työelämän ja tutkimuksen yhteyksien kautta.
3. Parantaa tiedotusta ja mediaosaamista sekä nuorten osallisuutta.

Hanke edistää myös nuorisoalan koulutuksen ja työelämän välisiä yhteyksiä, esimerkiksi edistämällä työharjoittelun mahdollisuutta. Lisäksi hanke tuottaa nuorisoalan ammattilaisille ja opiskelijoille suunnatun verkkonorisotyön ja radiotyön koulutuspaketin. (Laukkanen 2008.)

VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hanke aloitti toimintansa syyskuussa 2008 ja hanke toimii vuoden 2010 loppuun asti. Hankkeessa on useita työntekijöitä. He ovat projektipäällikkö Harri Laukkanen (Joensuun kaupungin nuorisotoimi), kehittäjä Sanna Pasanen (Humanistinen ammattikorkeakoulu), Tuomas Partanen (nuorisoradio Oi fm) sekä Anne-Mari Souto, Erja Karvinen ja Ville Tuominen (Ammattiopisto Niittylahti). Hankkeen rahoittajia ovat Euroopan sosiaalirahasto, Joensuun kaupungin nuorisotoimi, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Ammattiopisto Niittylahti ja nuorisoradio Oi fm. Hanke sijaitsee Suvantokatu 1 tiloissa, jossa toimii myös muita nuorisoalan toimijoita: Joensuun Nuorisoverstas ry, Humanistinen ammattikorkeakoulu Joensuun kampus, Joensuun kaupungin nuorisotoimen erityisnuorisotyö, Joensuun Nuorisovaltuusto, nuorisoradio Oi fm, Teatteri Satama, Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry, Joensuun Pop muusikot ry, LATURI sekä nuorisotiedotuksen Pleissi-hanke. Lisäksi hankkeen toiminnassa on mukana Joensuun kaupungin nuorisotoimi ja Ammattiopisto Niittylahti, jotka sijaitsevat fyysisesti muualla. (Laukkanen 2008.)

4.3. Toimijat

4.3.1. Osatoteuttajat

Ammattiopisto Niittylahti

Ammattiopisto Niittylahden (osa Pohjois-Karjalan opistoa) tavoitteena on luoda VYÖHYKE -hankkeen aikana media- ja verkko-ohjauksen opinnot (10 ov) toisen asteen nuoriso- ja vapaa-ajan opiskelijoille. Media- ja verkko-ohjauksen opinnoissa keskitytään asennekasvatukseen, koska nuoriso- ja vapaa-ajan opiskelijat ovat Internetin suurin käyttäjäryhmä. Asennekasvatuksella pyritään luomaan nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajista verkkonuorisotyöntekijöitä. Lisäksi Ammattiopisto Niittylahti luo verkkonuorisotyön alustaa, johon osallistuvat sekä opettajat, että lehtorit. Verkkonuorisotyön alusta voisi olla esimerkiksi Ponunet tyyppinen nuorten sivusto.

Joensuun kaupungin nuorisotoimi

Joensuun kaupungin nuorisotoimi on mukana VYÖHYKE -hankkeessa, koska Joensuun kaupungin nuorisotoimen tavoitteena on luoda vahva nuorisoalan osaamisverkosto Pohjois-Karjalaan ja sitä kautta kehittää nuorisoalaa. (Joensuun kaupungin nuorisotoimi 2009; Rouvinen 2009.)

Joensuun kaupungin nuorisotoimi on nuorisopalveluita tuottava yksikkö, jonka kohderyhmänä ovat kaikki alle 29 -vuotiaat kuntalaiset. Avoin nuorisotoiminta Joensuussa on toimintaa, jonne voi tulla kuka tahansa nuori. Kohderyhmä on alle 29 -vuotiaat, mutta erityisesti alle 18-vuotiaat. Nuorisotaloilla käyvät nuoret ovat pääasiassa 10–18 -vuotiaita. Toisaalta kohderyhmään kuuluu myös nuorisoalan työntekijät. Tavoitteena on pitää mukaan tulemisen kynnyksellä nuorille mahdollisimman matalana ja nuoret ovat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa omaa tekemistään ja toimintaansa. Avoin nuorisotoiminta on nuorisotalotoimintaa, harrastus- ja kulttuurista toimintaa, leiri- ja retkitoimintaa,

nuorisoneuvontaa ja -tiedotusta, yksilökohtaista nuorisotyötä ja pienryhmätoimintaa. (Joensuun kaupungin nuorisotoimi 2009; Rouvinen 2009.)

Joensuun kaupungin nuorisotoimen tavoitteena on nuorten kasvun tukeminen, mahdollisten ongelmien ennaltaehkäisy sekä varhainen puuttuminen ongelmatilanteissa. Tavoitteena on tukea nuoren omaa elämänhallintaa ja kannustaa nuorta osallistumaan ja toimimaan. Tavoitteena on myös pyrkiä luomaan alueen nuorille edellytyksiä omaan mielekkääseen ja virikkeelliseen tekemiseen ja itsensä toteuttamiseen. Lisäksi tavoitteena on tarjota nuorille vapaa-ajalle aikuisen tukea ja turvaa sekä päihteettömän ja turvallisen toimintaympäristön. (Joensuun kaupungin nuorisotoimi 2009.)

Humanistinen ammattikorkeakoulu Joensuun kampus

Humanistinen ammattikorkeakoulu (HUMAK) on mukana VYÖHYKE -hankkeessa työelämää tukevan tutkimus- ja kehittämistyön vuoksi. Humanistinen ammattikorkeakoulu haluaa lähentää opiskelun ja työelämän yhteistyötä. Käytännössä tämä tarkoittaa harjoittelujen, projektiopintojen ja opinnäytetöiden sekä opettajien työelämälähtöisyyden kehittämistä VYÖHYKE -hankkeen avulla. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2009; Määttä 2009.)

Humanistinen ammattikorkeakoulu aloitti toimintansa vuonna 1998. Humanistisessa ammattikorkeakoulussa voi opiskella yhteisöpedagogiksi (kansalaistoiminnan- ja nuorisotyön koulutusohjelma), kulttuurituottajaksi (kulttuurituotannon koulutusohjelma) ja viittomakielentulkiksi (viittomakielentulkien koulutusohjelma). Voit valita koulutusohjelman nuorille (210–240 op) tai aikuisille (60–150 op). Vuonna 2007 tuli mahdolliseksi hakea myös yhteisöpedagogin ylempään ammattikorkeakoulututkintoon järjestö ja nuorisotyön yksiköissä. Yhteisöpedagogiksi voi opiskella neljällä kampuksella; Nurmijärvi, Tornio, Joensuu ja Äänekoski. Humanistinen ammattikorkeakoulu on verkostoammattikorkeakoulu. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2009.)

Humanistisen ammattikorkeakoulun Joensuun kampuksen toiminta alkoi vuonna 1999. Kampus sijaitsee Pyhäselässä, jonne on matkaa noin 15 km

Joensuun keskustasta. Vuosien 2008–2010 välisenä aikana kampus toimii Joensuun kaupungissa opiston suurten korjausten vuoksi. Joensuun kampuksella voit opiskella yhteisöpedagogiksi (kansalaistoiminnan- ja nuorisotyön koulutusohjelma). Joensuun kampuksen tehtävänä on kouluttaa nuorisotyöntekijöitä sekä olla mukana työelämää tukevassa tutkimus- ja kehittämistyössä. Kohderyhmänä ovat nuoret ja aikuiset sekä työelämän yhteistyökumppanit. (Humanistinen ammattikorkeakoulu 2009.)

Nuorisoradio Oi fm

Nuorisoradio Oi fm tekee VYÖHYKE -hankkeessa mediakasvatusta. Oi fm toteuttaa hankkeen aikana radiohaastattelukoulutuksia nuorille.

Oi fm on tammikuussa 2007 aloittanut Joensuun seudun paikallinen radiokanava. Ohjelma toteutetaan yhteisöllisesti noin neljäkymmenen vapaaehtoisen voimin. Oi fm on radiokanava, jota ei ahtaat soittolistat ja tyhjämpäinen puhuminen vaivaa. Nuorten toimittamat musiikki- ja ajan-kohtaisohjelmat tarjoavat kuulijoille ehdottomasti valtakunnan monipuolisimman musiikkivalikoiman sekä puheenaiheita, joita valtamediat eivät uskalla käsitellä. Oi fm on suunnattu alle 30 -vuotiaille Joensuun alueella. Vapaaehtoiset ovat 17–40 -vuotiaita, mutta eniten vapaaehtoiset ovat 20–30 -vuotiaita. (Nuorisoradio Oi fm 2009; Partanen 2009.)

4.3.2. Muut toimijat

Joensuun kaupungin nuorisotoimen erityisnuorisotyö

Joensuun kaupungin nuorisotoimen erityisnuorisotyö tekee pienryhmätyötä nuorten poikien kanssa. Toiminta on varhaista tukemista ja ohjausta, joka sijoittuu nuorten vapaa-aikaan. Toiminnan tavoitteina ovat syrjäytymisen ehkäisy ja ryhmässä toimiminen toiminnallisen tekemisen kautta, esimerkiksi kiipeily, sukellus ja jousiammunta. Toiminta on sosiaalisesti kasvattavaa. Kohderyhmänä ovat 12–15 -vuotiaat pojat. Nuoret tulevat toimintaan Noppa-nuorten tuen, koulujen oppilashuollon tai poliisin Nuorten Tiimin kautta. (Joensuun kaupungin nuorisotoimen erityisnuorisotyö 2009; Jääskeläinen 2009.)

Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry

Joensuun seudun nuorisoasuntoyhdistys ry (Josna) aloitti toimintansa vuonna 2002 ja rekisteröityi 2003. Yhdistyksen tavoitteena on olla vaikuttamassa 17–29-vuotiaiden asumisen laatuun, oloihin ja asuntojen rakentamiseen. Vaikuttaa nuorten asumisen epäonnistumisen minimointiin ja syrjäytymisriskin pienentämiseen. Tätä toimintaa kehitetään yhteistyössä Joensuun kaupungin, kolmannen sektorin ja seutukuntien kanssa. Yhdistys kuuluu valtakunnalliseen Nuorisoasuntoliittoon (NAL). Nuorisoasuntoliitto on laajapohjainen, valtakunnallinen nuorisoasumisen etu- ja palvelujärjestö. (Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry 2009; Simonen 2009.)

Josnan toiminta jakautuu kolmeen osaan; asuntopalvelu, asuntojen tuottaminen ja edunvalvonta. Asuntopalvelu tarkoittaa nuorten auttamista etsimällä heille ensiasunto. Usein näillä nuorilla on taustalla haasteita mm. talouden kanssa, joten heidän on vaikea saada asuntoa. Josna välivuokraa asuntoja ja välittää näitä asuntoja nuorille. Edunvalvonta tarkoittaa nuorten asuntoasioiden ajamista eteenpäin, että nuorille saataisiin asuntoja ja heidän olisi helpompi saada asuntoja. (Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry 2009; Simonen 2009.)

Nuttu -projekti eli Nuorten tuetun asumisen hanke on Josnan työväline, jolla saadaan kokopäiväinen työntekijä. Nuttu -projekti alkoi 1.4.2006 ja päättyi vuoden 2009 lopussa, mutta toimintaa pyritään jatkamaan. Hanketta rahoittaa Raha-automaattiyhdistys. Tavoitteena on kehittää tuetun asumisen mallia Joensuun seudun 17–25-vuotiaille nuorille. (Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry 2009.)

Joensuun Nuorisovaltuusto

Joensuun nuorisovaltuusto on toiminut vuodesta 1999 alkaen joensuulaisten nuorten äänitorvena. Joensuun Nuorisovaltuuston kohderyhmänä ovat 13–18 -vuotiaat nuoret. Joensuun Nuorisovaltuusto on puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton, joka muodostuu 20 vaaleilla valitusta nuoresta sekä 20 varajäsenistä. Nuorisovaltuusto kokoontuu säännöllisesti yleiskokoukseen, jossa päätetään tulevista toimista ja arvioidaan toiminnan onnistumista sekä osallistuu kaupungin lautakuntien työskentelyyn. Joensuun nuorisovaltuusto toimii nuorten edunajajana ja yhteytenä päättäjiin, esimerkiksi tekemällä aloitteita nuoria koskevista asioista, sekä tekee yhteistyötä oppilaskuntien, järjestöjen ja monien muiden nuorten toimintaan liittyvien tahojen kanssa. (Joensuun Nuorisovaltuusto 2009; Kukkonen 2009.)

Joensuun Nuorisoverstas ry

Joensuun Nuorisoverstas ry perustettiin vuonna 1995. Yhdistys pyrkii edistämään nuorten työllistymistä, ylläpitämään nuorten työpajatoimintaa ja ohjattua työharjoittelua Joensuussa. Joensuun Nuorisoverstas ry toteuttaa nuorten työpajatoimintaa seutukunnallisesti Joensuussa, Kontiolahdessa, Liperissä, Pyhäselässä ja Outokummussa. Toiminnan kohderyhmänä ovat 16–29 -vuotiaat nuoret, joista eniten on nivelvaiheen nuoria. (Joensuun Nuorisoverstas ry 2008; Mänttari-Tikka 2009.)

Joensuun Nuorisoverstas ry toimintaan kuuluu kädentaitoja painottavat tekstiiliverstas ja tekninen verstas. Lisäksi on tarjolla yksilövalmennusta ja valmennusverstas-työvoimakoulutusta. Valmennusverstas-työvoimakoulutuksen

kohderymänä ovat 17 - 25 -vuotiaat nuoret, jotka tarvitsevat ja haluavat tukea, ohjausta ja kartoitusta vahvuuksiensa ja osaamisensa tunnistamisessa, ammatinvalinnassa sekä koulutukseen tai työelämään hakeutumisessa. (Joensuun Nuorisoverstas ry 2008; Mänttari-Tikka 2009.)

Seutukunnallista toimintaa kehitettiin vuosien 2005 - 2007 aikana Euroopan sosiaalirahaston rahoittamana Jalo-hankkeena, ja nyt hankkeen päätyttyä työpajatoiminta jatkuu Nuorisoverstaan järjestämänä kuntien osto-palvelusopimusten myötä. (Joensuun Nuorisoverstas ry 2008; Mänttari-Tikka 2009.)

Joensuun Popmuusikot ry

Joensuun Popmuusikot ry on vuonna 1971 perustettu elävän musiikin yhdistys, joka edistää ja tukee popmusiikin harrastusta Pohjois-Karjalassa sekä kohottaa sen taiteellista tasoa. Sen toimintaan kuuluvat Ilosaarirockin ja Rokumentti - elokuvafestivaalin järjestäminen, Kerubin Kuppilan pyörittäminen sekä apurahojen jakaminen yhdistyksen rahastosta. Yhdistys järjestää myös klubeja, konsertteja, matkoja keikoille sekä bändivaihtoa kotimaisten ja kansainvälisten tapahtumien kanssa. Lisäksi Popmuusikot tukee paikallisbändejä pitämällä heille koulutuksia, esimerkiksi miten tehdään demo. Popmuusikoilla on laaja kohderyhmä. Ennen kaikkea kohderyhmään kuuluvat nuoret aikuiset eli yli 18 -vuotiaat. Nuoret ovat mukana järjestämässä tapahtumia. (Joensuun Popmuusikot ry 2009; Sotkasiira 2009.)

Psyykkisen hyvinvoinnin LATURI

Psyykkisen hyvinvoinnin LATURI on yritys, joka tarjoaa sosiaali- ja terveyshuollon vastaanottopalveluja lapsille, nuorille, nuorille aikuisille ja perheille. Asiakkaaksi LATURiin voi tulla lähetteellä tai ilman lähetettä. LATURin palveluihin kuuluvat esimerkiksi vanhemmuuden tuki, vyöhyketerapia sekä terapeuttisia tuki- ja neuvontapalvelut yksilöille ja ryhmille. LATURI auttaa ja tukee erilaisissa kasvu- ja muutosvaiheiden tuomissa ongelmissa, esimerkiksi läheisen menetys, uupumus, yksinäisyys ja pulmallinen perhetilanne.

Asiantuntijapalvelut räätälöidään aina asiakkaan tarpeen mukaan. LATURLin palveluita voivat ostaa esimerkiksi sairaanhoitopiiri, kunnat, yhdistykset ja yksityiset ihmiset. (Psyykkisen hyvinvoinnin LATURI 2009.)

Teatteri Satama

Teatteri Satama tekee nuorisoteatteria syrjäytymisvaarassa oleville nuorille. Teatterin kanssa yhteistyössä toimivat mm. Joensuun seudun nuoriso- ja sosiaalitoimi, poliisi ja Kontiolahden vastaanottokeskus. Yhteistyön tavoitteena on luoda uusi ja toimivat nuorisotyön muoto paikallisten toimijoiden kanssa, mikä edistäisi nuorisotyötä alueella myös tulevaisuudessa. (Teatteri Satama 2009; Sarkkinen 2009.)

Teatteri Satama on lokakuussa 2008 perustettu sitoutumaton 13 -17 -vuotiaalle nuorille suunnattua teatteria. Hanke perustuu Myrsky -hankkeeseen, joka on Suomen Kulttuurirahaston valtakunnallinen suurhanke 2008–2011. Teatteriesitysten lisäksi teatteri järjestää leirejä ja pyörittää kerran viikossa omaa teatterikoulua. Satama tarjoaa tekemistä mm. näyttelemisestä, ohjaamisesta, valo- ja äänitekniikasta, lavastamisesta, puvustuksesta, maskeerauksesta, nettisivujen värkkäämisestä, radio-ohjelman tekemisestä, kirjoittamisesta tai musiikin tekemisestä kiinnostuneille nuorille. Satamalla on kaksi kokopäivätoimista ohjaajaa, joiden lisäksi teatterissa vierailee alan ammattilaisia opettajina ja ohjaajina. Teatterin keskus on Joensuussa, mutta itse toiminta tapahtuu Rantakylän auditoriossa, nuorisokeskus Screamissa tai Pakkahuoneella. (Teatteri Satama 2009; Sarkkinen 2009.)

5. TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

5.1. Tutkimustehtävä ja tutkimusongelmat

Tutkimukseni tehtävänä oli selvittää VYÖHYKE -talon toimijoiden odotuksia ja mielikuvia VYÖHYKE -hankkeelta.

Tutkimusongelmani ovat: Millaisia odotuksia ydintoimijoilla on VYÖHYKE – Nuorisolan osaamisyhteisö -hankkeelle? ja Miten hyvin ydintoimijat tuntevat VYÖHYKE – Nuorisolan osaamisyhteisö -hankkeen?

5.2. Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyöni on kvalitatiivinen tutkimus ja tutkimusaineisto kerättiin haastattelemalla. Haastattelumenetelmänä käytin teemahaastattelua. (ks. LIITE 1)

Haastattelu on lyhyt vuorovaikutustilanne eli keskustelu, jolla on jokin tarkoitus. Usein haastattelun tarkoituksena on tiedon kerääminen, jonka vuoksi haastattelu on käytetyimpiä tiedonkeruumuotoja. Haastattelun tarkoittaa lähes samaa asiaa kuin haastattaa ja jututtaa. Haastattelu on ennalta suunniteltua ja päämäärähakuista toimintaa, joka tapahtuu haastattelijan ehdoilla. Haastattelija on laittanut haastattelun alulle, joten haastattelija ohjaa tilannetta ja motivoi haastateltavaa. (Hirsjärvi ym. 2004, 34–36, 42–43.)

Haastattelun etuja ovat tehokkuus, joutavuus, taloudellisuus, tarkkuus ja luotettavuus. Haastattelua tehdessä on mahdollista kysyä lisäkysymyksiä, joka tekee tiedosta monipuolista. Haastattelu on suora vuorovaikutusmuoto, jossa sanaton eli nonverbaali viestintä on apuna. Haastattelulla tavoitetaan ihmiset hyvin, joten kieltäytymisprosentti jää usein pieneksi. Haastattelun haittoja ovat

anonyymin salaaminen ja kustannukset. Lisäksi haastattelut vievät paljon aikaa ja ne vaativat taitoa ja kokemusta. (Hirsjärvi ym. 2004, 34–36.)

Tutkimushaastattelun lajit ovat strukturoituhaastattelu, strukturoimaton haastattelu ja teemahaastattelu. Strukturoitu haastattelu eli tunnetummin lomakehaastattelu on käytetyin haastattelulaji. Haastattelu etenee lomakkeen kysymysten mukaan, jotka ovat tarkkoja kysymyksiä. Lomakehaastattelussa kysymysmuoto on tärkeä, että kaikki haastattelut toteutetaan samalla tavalla. Lomakehaastattelun etuna on nopea käsitellä. Sitä voidaan käyttää kvantifivointiin, hypoteesin testaukseen, faktatiedon keruuseen ja testattaessa aiempaa kvalitatiivisen tutkimuksen yleispätevyyttä. Strukturoimaton haastattelu eli tunnetummin avoin haastattelu tai syvähaastattelu perustuu avoimiin kysymyksiin ja keskusteluun. Teemahaastattelu eli puolistrukturoituhaastattelu etenee teemojen mukaan. Teemahaastattelussa aihepiiri on ennalta määrätty, mutta kysymysten muoto ja järjestys puuttuu. (Hirsjärvi ym. 2004, 44–48, 203.)

5.3. Aineiston keruu

Keräsin tutkimukseni aineiston teemahaastattelulla 6.4 - 27.4.2009 välisenä aikana seuraavilta VYÖHYKE -talon toimijoilta: Ammattiopisto Niittylahti, Humanistinen ammattikorkeakoulu Joensuun kampus, Joensuun kaupungin nuorisotoimi, Joensuun kaupungin nuorisotoimen Erytisnuorisotyö, Joensuun Nuorisovaltuusto, Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry, Joensuun Nuorisoverstas ry, Joensuun Pop musikat ry, Nuorisoradio Oi fm, Pleissi -hanke, Psykkisen hyvinvoinnin LATURI sekä Teatteri Satama. Haastatteluja kertyi kaksitoista (12) ja ne kestivät keskimäärin 30 minuuttia. Valitsin haastateltavat itse. Pyrin valitsemaan haastateltavaksi organisaation johtohahmon, joka on ollut mukana VYÖHYKE -hankkeessa.

5.4. Aineiston analysointi

Aineiston keruun jälkeen litteroin tekstit. Litteroinnin jälkeen käytin teemoittelua järjestäessäni tekstiä. Teemahaastattelun kysymysrunkoa tehdessäni huomioin teemoittelun eli jaoin kysymykset 5 eri teemaan: yleiset odotukset, odotukset toimijoilta, oman toiminnan ja hankkeet tavoitteet, hankkeen tulevaisuus sekä muut. Tutkimukseni aineisto on laaja, joten valitsin teemahaastattelun, koska aineistoa järjestäessä teemoittelu on mielestäni paras ja nopein tapa järjestää tekstiä.

Teemoittelin litteroidut tekstit haastattelurungon mukaisesti 5 teemaan: yleiset odotukset, odotukset toimijoilta, oman toiminnan ja hankkeet tavoitteet sekä hankkeen tulevaisuus sekä muut. Teemoissa keräsin siihen luokkaan kuuluvan kysymyksen alle kaikki kommentit ja merkitsin kommentoijan isolla H kirjaimella eli haastattelu sekä numerolla, esimerkiksi H1. Numeroin haastattelut haastattelujen aikataulun mukaan eli ensimmäinen haastattelu on 1, toinen 2 ja jne.

Teemoittelun jälkeen luin yhden teeman kommentit useita kertoja läpi ja etsin haastatteluista nousseita yhteisiä otsikoita. Word tiedostossa siirsin kommentteja otsikoiden alle, joista kirjoitin lopuksi yhtenäisen tekstin.

5.5. Tutkimuksen luotettavuus

Haastattelujen jälkeen huomasin, että haastattelurungossa oli muutama hieman huonosti muotoiltu ja johdatteleva kysymys. Ensimmäinen kysymys: Mitä mieltä olet VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeesta? oli ehkä hieman liian laaja kysymys, joten vastaukset olivat hyvin laajoja ja vastausten pituus vaihteli. Toisaalta kysymys oli hyvä avaus haastattelulle. Toinen kysymys: Mitä mieltä olet VYÖHYKE -talon (Suvantokatu 1) tiloista? Ovatko VYÖHYKE -talon nykyiset varusteet hyvät vai onko sinun mielestäsi tarvetta uusille varusteille? oli

joillekin vaikea kysymys, koska kaikki eivät työskentele VYÖHYKE -talossa. Toisaalta osa antoi hyvin konkreettisia asioita, joita pitää kehittää. Kolmas kysymys: Mitä odotuksia sinulla on talon toimijoilta? olisi pitänyt muotoilla enemmän teemoittain, eikä toimijoittain, esimerkiksi nuorisoalan koulutus, hallinnointi ja radiohaastattelukoulutus. Viides kysymys: Mitkä ovat teidän toimintanne tavoitteet? ymmärrettiin monesti väärin. Haastateltavat vastasivat usein ensin, mitkä ovat heidän toiminnan tavoitteet VYÖHYKE -hankkeessa. Myöhemmin mietittyäni kysymys ei liity tutkimukseeni olennaisesti, joten tämä kysymys saattoi olla turha. Yhdeksäs kysymys: Hanke päättyy vuonna 2010. Mitä odotuksia sinulla on hankkeen päättymisen jälkeen? Millaisena hanke voisi jatkua? Kysymys oli muotoiltu väärin, koska se johdatteli haastateltavaa. Kysymyksessä oletettiin, että kaikki haluavat hankkeen jatkuvan mahdollisesti uudella rahoituksella, vaikka kysymyksellä tarkoitettiin, että miten VYÖHYKE -hankkeen toiminta jatkuu hankkeen jälkeen.

6. TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tässä luvussa kuvaan tutkimuksen tulokset. Luvuissa 6.1 kuvaan VYÖHYKE -hankkeen tavoitteisiin kohdistuvat odotukset ja luvussa 6.2 kerron VYÖHYKE -talon ja sen toimijoihin kohdistuvista odotuksista. Luvussa 6.3 kuvaan osatoteuttajiin kohdistuvat odotukset: hallinnointi, nuorisoalan koulutuksen ja työelämän yhdistäminen, nettinuorisotyö, osallisuus ja mediakasvatus sekä radiohaastattelukoulutus. Luvussa 6.4 kuvaan VYÖHYKE -talon muihin toimijoihin kohdistuvat odotukset. Luvussa 6.5 kuvaan yhteistyö odotukset, luvussa 6.6 kuvaan odotuksia nuorisoalan palveluketjulle ja luvussa 6.7 kuvaan hankkeen tulevaisuuden odotukset. Luvussa 6.8 on yhteenveto tuloksista.

6.1. Tietoisuus VYÖHYKE -hankkeen tavoitteista

VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hanke oli kauan odotettu hanke, joka vihdoinkin saatiin toteutettua. Monille hanke oli haaveiden täyttymys ja eräs haastateltava sanoi hankkeen olevan ”*paras keksintö pitkiin aikoihin*”. Monet olivat hyvin tyytyväisiä hankkeen aikaansaamiseksi, koska hanke koettiin hyvin mielenkiintoiseksi, tarpeelliseksi ja tervetulleeksi. Mielenkiintoiseksi hankkeesta teki sen ainutlaatuisuus ja kokeellisuus, koska Joensuun seudulla ei ollut olemassa aikaisempaa nuorisoalan toimijoiden yhteisöä. Haastateltavat kokivat kaikkein parhaaksi asiaksi saman katon alla toimimisen, mutta hankkeen suurin tavoite oli saada yhteenliittymä syntymään ja toimimaan. Yhteenliittymän synnyttyä se mahdollistaisi nuorisoalan verkoston luomisen, joka mahdollistaisi entistä paremman nuorisotyön.

Monet toimijat myönsivät, että heillä oli paljon odotuksia hankkeelta. Hankkeelle oli asetettu melko kovat tavoitteet, koska sen tavoitteena oli kehittää Joensuun seudun nuorisoalaa ja luoda Joensuuhun yhteenliittymä, joka vaati paljon aikaa ja resursseja. Hanke vastasi tämän päivän haasteisiin, mutta hanke koettiin

haastavaksi, koska hankkeen jatkuvuus huoletti monia toimijoita. Millä tavalla hankkeen luomia käytäntöjä pystyttiin siirtämään arkeen?

Kaikki VYÖHYKE -talon toimijat tunsivat VYÖHYKE -hankkeen tavoitteet. Osa tunsu hieman paremmin ja osa hieman huonommin. Erityisesti VYÖHYKE -hankkeen osatoteuttajat ja ohjausryhmän jäsenet tunsivat hankkeen tavoitteet hyvin. *"No kyllä mä aika hyvin tunnen, ku mä oon ollu sitä kirjoittamassa."* Mutta kaikki muut VYÖHYKE -talon toimijat tunsivat tavoitteet vain melko hyvin tai jotenkin. *"Noo oonhan mie ne lukenu - - mutta aika ajoin muisti pätkii. - - Pitäis lukee ne taas uudelleen, että tietäs ihan tarkasti, jos joku kysyy."* *"Kyllä pääsääntöisesti tiedän tän hankkeen tavoitteet, mutta en voi sanoa, että teidän hyvin."* VYÖHYKE -hankkeen tavoitteet tunnettiin paremmin käytännön kautta. Tärkeimmäksi hankkeen tavoitteeksi koettiin VYÖHYKE -talon luominen, jossa nuorisoalan toimijat voisivat toimia yhdessä. *"Eikös tässä oo tavoitteena saaha saman katon alle eri toimijoita ja sitten tiivistää tätä yhteistyötä ja niin pois päin?"*

Keskeisimmät toimijat tunsivat hankkeen tavoitteet hyvin, mutta niiden organisaation edustajat, jotka eivät ole seuranneet toimintaa läheltä, eivät tunteneet VYÖHYKE -hanketta kovin hyvin. *"Osa tuntee, osa ei ehkä tunne niin tarkasti, mutta luulen, että suurinosa tuntee aika hyvin."*

Myös osatoteuttajien tavoitteet tunnettiin melko hyvin, mutta miten tavoitteisiin päästään, ei ollut kaikille kovin selvää. *"Osatoteuttajien tavoitteet ovat mulle selkeet, että ne on ehkä hiukan vaikeasti ymmärrettävissä se toteutusmekanismi siellä, mutta vaatii mielenkiintoista paneutumista ihan ehkä tavan ihmiselle."*

VYÖHYKE -hankkeen keskeisimmät tavoitteet toimijoiden oman toiminnan kannalta olivat verkostoituminen, osallisuus ja mediakasvatus sekä koulutuksen ja työelämän yhdistäminen. Kaikista tärkeimmäksi VYÖHYKE -hankkeen tavoitteeksi koettiin *"yhteistyöverkoston rakentaminen nuorisotoimijoiden kesken"*. Verkostoituminen voi luoda yhteistyötä, uusia nuorisoalan palveluita ja mahdollisen uuden nuorisoalan korttelin Joensuuun. Monen toimijan tärkein tavoite oli mediakasvatus ja sen kehittäminen. *"Eli lisätään nuorten"*

mediaosaamisen ja mediakasvatuksen koulutusta ja - - työelämänosaamisen lisääminen maakunnassa”. Koulutuksen ja työelämän yhdistäminen oli yksi VYÖHYKE -hankkeen tärkeimmistä tavoitteista. ”Me saadaan alan koulutus entistä lähemmäksi tätä meidän työelämää ja - - saadaan se opiskelijoiden resurssi hyödynnettyä työelämässä mahdollisimman hyvin, mut myöskin opiskelijat saa oikeesti siitä työelämästä entistä parempia valmiuksia lähtee sinne työelämään.”

Kaikki VYÖHYKE -talon toimijat sanoivat, että VYÖHYKE -hanke tukee ja mahdollistaa toimijoiden tavoitteita ja toimintaa. *”Tää talo itessään tukee meidän toimintaa aika paljon, koska täällä on fyysisestikin jo sellasia toimijoita, joitten kanssa tehdään yhteistyötä, mut sitten tää vanha puutalo, ni - - tää on jo ympäristönä paljon pehmeempi työskennellä.”*

6.2. VYÖHYKE -talo ja sen toimijat

Monet haastateltavat sanoivat, että VYÖHYKE -talon tilat olivat melko hyvät, tilavat ja toimivat. Talon sijainti keskustassa oli erinomainen ja vanha puutalo oli hyvin idyllinen miljöö, jonne myös nuorten oli helppo tulla. Monien haastateltavien mielestä talossa oli mukava tehdä töitä ja talossa oli päästy hyvään alkuun. Talon tilojen varustelut olivat ihan riittävät ja varusteiden tilanne parani kokoajan. Talon varastotilat ja keittiö saivat positiivista palautetta. Lisäksi taloon oli onnistuttu saamaan nuorisoalan keskeiset toimijat ja talon toimijat tunsivat, että heidän ympärillään oli työyhteisö, vaikka ihmiset työskentelivät eri organisaatioissa.

Suurin puute VYÖHYKE -talossa oli varusteluissa, ilmastoinnissa ja äänieristyksissä. Vaikka talon varustelu parani kokoajan, oli talon varustelut puutteellisia ja vanhanaikaisia eli taloon kaivattiin ihan konkreettisesti uusia pöytiä, tuoleja ja muita perushuonekaluja. Myös talon seinäpintoihin kaivattiin päivitystä. Monet haastateltavista halusivat parantaa ilmastointia ja talon äänieristyksiä, koska seinien äänieristeet eivät olleet riittävät. Taloon kaivattiin

parempia av yhteyksiä ja opasteita, että ulkopuoliset osaisivat helpommin paikalle. Taloon kaivattiin myös isoa monitoimitilaa tai toista kokoustilaa, koska iso kokoustila oli kovassa käytössä. Kokoustilaan toivottiin parempaa akustiikkaa, koska huoneessa kaikui sekä parempaa ilmastointia, koska huoneesta loppui helposti happi, eikä ikkunoita voinut pitää auki kovan melun vuoksi. Myös tilojen varausjärjestelmää olisi voinut olla parantaa.

Haastateltavien mielestä kaikki VYÖHYKE -talon toimijat oli tarpeellisia ja oikeita toimijoita talossa. Kaikilla talon toimijoilla oli perusteltu syy toimia talossa, koska he kaikki tarjosivat palveluita nuorille. Hankkeen osatoteuttajien toimiminen talossa oli itsestänselvyyys, koska ne rahoittavat hanketta. Toisaalta Ammattiopisto Niittylahden osuus VYÖHYKE -hankkeessa tuntui haastateltavista hieman irralliselta, koska Ammattiopisto Niittylahti ei sijainnut VYÖHYKE -talossa, eikä VYÖHYKE -talon toimijat tiennyt Ammattiopisto Niittylahden toiminnasta lähes mitään.

VYÖHYKE -talon nuorisoalan hankkeet ja yritykset olivat oikeita toimijoita talossa, mutta haastateltavien mielestä talon järjestöt olivat valikoituneet hieman sattumanvaraisesti taloon. Tämä ei tarkoittanut, että talon järjestöt eivät olisi oikeita toimijoita talossa, vaan sitä, että monet isot nuorisojärjestöt puuttuivat talosta, esimerkiksi Suomen Punainen Risti, Pelastakaa Lapset, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja 4H. Tosin haastateltavat ymmärsivät, ettei taloon mahdu kaikki isot nuorisojärjestöt. Haastateltavat toivoivat, että nämä isot nuorisojärjestöt olisivat mukana hankkeen luomassa laajassa nuorisoalan verkostossa, vaikka eivät fyysisesti toimi VYÖHYKE -talossa.

Taloon kaivattiin lisää toimijoita. Haastateltavat olivat hieman eri mieltä siitä, ketkä ovat tervetulleita taloon. Osa halusi taloon ketä tahansa nuorisotoimijoita, jotka tarjoaisivat nuorille palveluita. Hanke pyrki olemaan avoin kaikille nuorisoalan toimijoille, koska tilanteet ja tarpeet muuttuivat jatkuvasti. Osa haastateltavista oli sitä mieltä, että kaikkien toimijoiden tulisi miettiä ensin yhdessä, mitkä olivat ydintoimijoita tällä alueella ja millaisia toimijoita haluttiin VYÖHYKE -taloon. VYÖHYKE -taloon haluttiin sellaisia toimijoita, jotka

halusivat tehdä yhteistyötä ja näkivät itsensä osana jotakin suurempaa, eikä sellaisia, jotka toimivat yksin.

Haastateltavat eivät osanneet tarkasti nimetä, ketä toimijoita erityisesti taloon haluttiin. Sen sijaan he osasivat sanoa, millaista toimintaa he kaipasivat taloon. Taloon kaivattiin video- ja tietokonepajaa sekä puu-metallityövästistä, joka täydensi Nuorisoverstaan tekstiiliverstasta. Lisäksi VYÖHYKE -taloon haluttiin nuorten terveydenhoitaja, ruokapalveluja ja erilaista luovaa toimintaa. Eli talon toimijat kaipasivat taloon lisää toimintaa nuorille. Esille tuli myös muut Pohjois-Karjalan kunnat, joiden toivottiin tulevaisuudessa olevan enemmän mukana VYÖHYKE -hankkeessa ja nuorisotalon verkostossa.

Eräs haastateltava esitti ajatuksen, jossa VYÖHYKE -talo olisi keskus kaikille nuorisotalon toimijoille, myös niille, jotka eivät fyysisesti työskentele VYÖHYKE -talossa. Eli VYÖHYKE -talo olisi avoin myös satunnaisille käyttäjille ja taloon voitaisiin luoda enemmän elävää nuorisokulttuuria. Käytännössä VYÖHYKE -talossa voisi olla toimistohuone eli niin sanottu etätyöskentelypiste, jota kaikki satunnaiset nuorisotalon edustajat voisivat käyttää vieraillessaan VYÖHYKE -talossa. VYÖHYKE -talossa voitaisiin myös järjestää, esimerkiksi nuorisotalon edustajille kokouksia ja koulutusta.

6.3. Osatoteuttajat

6.3.1. Hallinnointi

”Vyöhykkeen tyyppi”

VYÖHYKE -hankkeen projektipäällikkönä toimi Harri Laukkanen. Harrilla oli monia rooleja: sillanrakentaja, yhteisten pelisääntöjen valvoja ja käytännön asioiden mies. *”Harrilla on aika paljon hallinnollista ja käytännöllisten työn yhdistämistä.”* Luultavasti monien roolien vuoksi kaikki haastateltavat eivät tieneet, mikä Harrin vastuualue oli. Harrin koettiin olevan *”Vyöhykkeen tyyppi”*,

jota oli helppo lähestyä. Usein Harrilta pyydettiin ensimmäisenä apua konkreettisiin ongelmiin, joten hän oli hyvin tarpeellinen osa VYÖHYKE -taloa ja hänen toimintaansa oltiin tyytyväisiä. *”Miusta homma on lähtenyt hyvin liikkeelle, ku ajattelee, et hanke on sen verran nuori.”*

Tiedotus

Hankkeelta toivottiin lisää sisäisen ja ulkoisen tiedotuksen tiivistämistä ja kehittämistä, koska ne nähtiin todella isona ongelmana. VYÖHYKE -talon sisällä olevat toimijat eivät tieneet, mitä toiset toimijat tekivät, koska *”helposti unohdetaan se lähin, jossa uutiskynnys on paljon matalampi ”*. Lisäksi talon ulkopuolella ei tiedetty, mitä hankkeessa tapahtui. *”Koska tää on verkostohanke, ni sitä suuremmalla syyllä meidän pitäis pystyy tiedottamaan mahdollisimman reaaliaikaisesti tietyistä asioista ja hankkeen etenemisestä. - - Mun mielestä se on tällä hetkellä ihan ykkösjuuttu se tiedottaminen ja ulospäin näkyminen.”* Eräs haastateltava ehdotti, että voitaisiin luoda sisäinen foorumi, jossa tiedotettaisiin ajankohtaisia asioita. Sisäisen foorumin ylläpitäjä olisi hankkeen projektipäällikkö, koska hänet nähtiin yhteyshenkilönä eri toimijoiden välillä ja hän oli jo jonkin verran välittänyt erilaisia tiedotteita toimijoille. Sisäinen tiedotus tulisi hoitaa niin, että VYÖHYKE -talosta lähtisi ulospäin vain yksi tiedote, johon koottiin kaikkien VYÖHYKE -talon toimijoiden tiedotteet.

Toimintaa

Hankkeelta odotettiin toimintaa, koska tähän mennessä oli keskistytty paljon VYÖHYKE -talon perusasioihin. Alkuvalmistelut olivat kestäneet kauan, joten nyt odotettiin, että päästäisiin itse asiaan ja saataisiin homma niin sanotusti käyntiin eli *”vähän säpinää tähän hommaan!”* Tarvittiin VYÖHYKE -talon toimijoiden kasaan kokoamista, koska *”vielä on vähän sellainen mielikuva, et jokainen puuhastelee omiaan”*. Haastateltavat toivoivat painopisteen siirtämistä käytännön asioiden hoitamisesta enemmän toimijoiden välisen verkoston luomiseen. *”Toivosin, että vois yhdessä järjestää näitä talon asioita vähän toisella tavalla, että Harri pääsisi kehittämään niitä asioita, jota varten hänet on palkattu.”*

6.3.2. Nuorisoalan koulutuksen ja työelämän yhdistäminen

Nuorisoalan toimijoiden tulisi osata antaa avointa ja kriittistä palautetta, *”minkälaista osaamista näiltä valmistuneita nuorilta odotetaan”*, koska he ovat opiskelijoiden tulevaisuuden työnantaja. Tämä on todellinen työelämähaaste.

Humanistisen ammattikorkeakoulun kehittäjänä työskenteli Sanna Pasanen. Pasasen tehtävänä oli kehittää Humanistisen ammattikorkeakoulun ja työelämän välistä yhteyttä. Pasaselta odotettiin siltojen rakentamista *”työelämän ja koulutuksen välille eli sellaisia toimintamuotoja, joista vois tulla vakiintuneita”*. Pasasen odotettiin olevan kokoajan tietoinen, mitä työelämässä ja Humanistisen ammattikorkeakoulun koulutuksessa tapahtuu, jolloin hän pystyi lähentämään työelämää ja koulutusta. Pasanen oli niin sanottu *”napanuora oppilaitoksen ja työelämän välissä”*.

Monien VYÖHYKE -talon toimijoiden odotukset Ammattiopisto Niittylahtea ja Humanistista ammattikorkeakoulua kohtaan liittyivät opiskelijayhteistyöhön. Harjoitteluista koettiin olevan hyötyä sekä opiskelijoille että nuorisoalan toimijoille. Useat VYÖHYKE -talon toimijat kokivat nuorisoalan opiskelijat hyväksi ja osaavaksi aputyövoimaksi. Haastateltavat toivoivat myös ohjausta, miten olla hyvä harjoitteluohjaaja, jotta opiskelijat saisivat pätevää ohjausta harjoitteluissa. Useiden toimijoiden kanssa opiskelijayhteistyötä oli jo mietitty. Monien toimijoiden kohdalla opiskelijayhteistyö oli *”perustunu yksittäisiin kontakteihin”* eli opiskelijat olivat itse ottaneet yhteyttä toimijaan. Näin asian ei saisi olla, vaan *”ois hyvä kehittää säännönmukaisempi toimintamalli”*, jolloin kaikilla opiskelijoilla olisi tietoa opiskelijoita haluavista toimijoista ja *”opiskelijat pääsis tekemään järkeviä töitä, josta olis tulevaisuuden kannalta hyötyä”*. Tulevaisuudessa voitaisiin myös miettiä vuoden kestävän harjoittelun mahdollisuutta, jolloin harjoittelusta tulisi laaja-alaisempi. Esimerkiksi *”olis muutama viikkotunti, jolloin vois käydä, esimerkiksi ryhmätoiminnan koko vuoden prosessin läpi, siinä näkis koko kaaren kivasti läpi ja työelämällekin se olis parempi vaihtoehto”*.

Nuorisotyön koulutuksen tulisi olla *”hyvin vahvasti sidottu työelämään ja voisi sanoa, että opiskelijat ovat enemmän melkein työelämässä, kun kontaktiopetuksessa ja työelämä kaikin tavoin tukee sitä opiskelua”*. Ammattiopisto Niittylahden ja Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa tulisi kehittää tarkat mallit, mihin työelämäkokonaisuuksiin opiskelijoita voidaan ohjata. Tärkeinä asioina pidettiin myös opiskelijoiden työssä jaksaminen ja työnohjauspalveluiden kehittäminen.

Nuorisoalan koulutusorganisaatioiden tulisi tuntea paremmin nuorisoalan toimijat, koska aina koulutusorganisaatiossa *”ei olla perillä, mitä mahdollisuuksia on ja välttämättä ei olla perillä, mitä kaikkea opiskelijat tekee”* harjoittelupaikoissa. Eli koulutuksen tulisi tehdä enemmän yhteistyötä eri nuorisoalan toimijoiden kanssa harjoittelukuvioiden osalta. Esimerkiksi yhteistyö Psykkisen hyvinvoinnin LATURIn kanssa olisi hyödyllistä, koska *”näyttää siltä, että entistä useampi nuorisoalan opiskelija työllistyy sosiaalisen nuorisotyön alueelle, esimerkiksi lastensuojelupuolelle”*. Opiskelijoille on myös tärkeää *”opettaa rajanveto, millon nuorisotyöntekijän on tunnustettava, että tää ei oo enää nuorisotyön asiakas, jolloin tarvitaan muun koulutuksen käyneen ihmisen tukea”*. LATURI voisi myös auttaa nuorisoalan oppilaitoksia tekemään parempaa moniammatillista yhteistyötä, koska *”moniammatillinen yhteistyö on yks keskeisin nuorisotyön toimintatapa”*.

6.3.3. Nettinuorisotyö, osallisuus ja mediakasvatus

Monet haastateltavista eivät tienneet Niittylahden roolia hankkeessa. *”Nyt täytyy sanoa, että mulle se on vielä vähän sellainen musta aukko.”* Osa tiesi, että Ammattiopisto Niittylahti toteuttaa VYÖHYKE -hankkeen puitteissa toisen asteen nuoriso-ohjaajille media- ja verkko-ohjauksen opintoja, mutta sen sisältö oli suurimmalle osalle toimijoista mysteeri. Lisäksi monelle Niittylahden työntekijät olivat tuntemattomia. *”Nyt on kyllä mulle ihan täysin vieraat henkilöt ja ihan täysin vieraat jutut, että mä en tiedä näistä mitään.”* Niittylahden roolin ja

työntekijöiden tuntemattomuus johtui siitä, että Niittylahti ei toimi fyysisesti VYÖHYKE -talossa.

Ammattiopisto Niittylahti vastasi hankkeessa teemoista nettinuorisotyö, osallisuus ja mediakasvatus. *”Nää osa-alueet, joista he vastaavat, ovat äärimmäisen tärkeitä tällä hetkellä nuorisotyössä.”* Ammattiopisto Niittylahdelta toivottiin, että nettinuorisotyö, osallisuus ja mediakasvatus teemoista tulisi näkyvämpi osa VYÖHYKE -hanketta. *”Nettinuorisotyö ja sosiaalinen media - - on tällä hetkellä niin ajankohtaisia asioita, että mä toivoisin näkyvää roolia.”*

Haastateltavat odottivat media- ja verkko-ohjauksen opinnoilta työelämä-lähtöisyyttä. *”Toivoisinkin, että sitä koulutusta vois kokeilla ja oikeesti levittää ja mahdollisesti myös me voitaisiin olla mukana siinä koulutuksessa.”* Ammattiopisto Niittylahdelta toivottiin, että he ottaisivat enemmän vastuuta nettinuorisotyöstä. Esimerkiksi Niittylahden nuoriso-ohjaaja opiskelijat voisivat hoitaa nuorisotiedotusta yhdessä nuorten kanssa.

6.3.4. Radiohaastattelukoulutus

Nuorisoradio Oi fm järjesti hankkeessa radiohaastattelukoulutusta Pohjois-Karjalan nuorille, esimerkiksi Ammattiopisto Niittylahden toisen asteen nuoriso-ohjaajille. Radiohaastattelu koettiin positiiviseksi asiaksi, koska se osallisti nuoria ja lisäsi heidän osaamispääomaansa. VYÖHYKE -talon toimijat toivoivat, että Oi fm voisi jakaa radiohaastatteluosaamistaan nuorisoalan työntekijöille ja opiskelijoille, jolloin myös muut hyötyisivät Oi fm:n osaamisesta.

Oi fm:ää kohtaan oli myös paljon muita odotuksia. *”Oi fm rooli on tässä talossa kokoajan kasvava siinä mielessä, että se on media, joka tuottaa nuorille suunnattua ohjelmaa.”* Tämän vuoksi Oi fm:ltä odotettiin tiedotuksellisen roolin vahvistamista. Nuoret tuottivat tietoa Oi fm:lle, joten Oi fm rooli nuorten äänitorvena voisi olla vielä suurempi. Oi fm:lle voitaisiin *”esimerkiks tehdä tästä talosta juttuja ja tän talon toiminnasta”*, joka toimisi mainoksena.

Lisäksi Oi fm:n odotettiin tukevan enemmän nuorempia bändejä soittamalla heidän kappaleita radiokanavallaan, koska nuoret ovat Oi fm:n kohderyhmä ja Oi fm eroaa valtaradioista juuri erilaisilla jutuilla ja kappaleilla. Kynnys soittaa uusien nuorten bändien kappaleita tulisi olla matalampi.

6.4. Muut toimijat

Joensuun Popmuusikot ry

Joensuun Popmuusikot ry *”on tähän mennessä ollu vähän ristiriitainen toimija”* VYÖHYKE -hankkeessa, koska Popmuusikot eivät osallistu aktiivisesti VYÖHYKE -talon arkeen, vaikka sijaitsevat viereisessä talossa. VYÖHYKE -talon toimijoiden kynnys mennä käymään Popmuusikoiden luona oli korkea, koska monille ei ollut muodostunut yhteistyötä Popmuusikoiden kanssa. Popmuusikoiden irrallisuus VYÖHYKE -hankkeesta johtui siitä, että Popmuusikot näkivät itsensä enemmän kulttuurialan toimijana kuin nuorisotalon toimijana. Haastateltavat odottivatkin, että Popmuusikot *”näkisivät itsensä enemmän nuorten palvelujen tuottajana myös kuin pelkästään kulttuurin tuottajana.”* Yksi ratkaisu VYÖHYKE -talon ja Popmuusikoiden paremman yhteyden syntymiseen oli se, että Popmuusikot ja VYÖHYKE -talon toimijat tiedottaisivat omasta toiminnastaan paremmin.

Joensuun Nuorisoverstas ry

Nuorisoverstaan odotettiin näkevän itsensä työllistämisen ammattilaisena, joka pystyisi työllistämään ja ohjaamaan nuoria kaikille VYÖHYKE -talon toimijoille. Nuorten työllistäminen oli Nuorisoverstaan vahvuus, joten Nuorisoverstas voisi nuoria rekrytoidessa ohjata nuoria oikean palvelun piiriin. *”Siinä vois jopa olla mahdollisuus verstaalla hoitaa rekrytointia. - - Vois silleen kokonaisvaltaisesti koko siihen yhteisöön ja niille toimijoille, jotka siihen verkostoon kuuluu, niin rekrytoida.”* Tämä toisi Nuorisoverstaalle jatkuvuutta.

Joensuun kaupungin nuorisotoimen erityisnuorisotyö

Erityisnuorisotyö koettiin hyödylliseksi ja tarpeelliseksi toiminnaksi, mutta monet haastateltavat eivät tunteneet erityisnuorisotyön toimintaa. *”Se on ehkä semmonen osa-alue, joka kaupungin nuorisotyöstä on jäänyt ehkä kaikkein vähimmälle huomiolle ehkä sen takia, et sitä ei tunneta.”* Tämän vuoksi monilla toimijoilla ei ollut odotuksia erityisnuorisotyölle. *”Me ei ehkä tunneta toistemme toimintaa riittävästi.”*

Joensuun nuorisovaltuusto

Monet haastateltavat eivät tunteneet Joensuun nuorisovaltuuston toimintaa. Joensuun nuorisovaltuustolta odotettiin *”rohkeammin yhteydenottoja eri nuorisotalan toimijoihin”*, erityisesti eri nuorisotalan järjestöihin. Nuorisovaltuusto voisi hyötyä yhteistyöstä paljon, saaden parempaa näkyvyyttä toiminnalleen. Tästä yhteistyöstä olisi hyötyä nuorisovaltuuston nuorille ja välillisesti Joensuun kaikille nuorille.

Joensuun nuorisovaltuustolta odotettiin nuorten asioiden julkisuuteen tuomista ja vaikuttamista *”millaisia päätöksiä Joensuun kaupungissa tehdään”*. Nuorisovaltuuston nuoria pitäisi kuunnella paremmin, koska ne ovat *”meidän napanuora siihen varsinaiseen kohderyhmään. Ne on myös se napanuora, joiden kautta se tieto pitäis kulkea ja välittyä.”*

Teatteri Satama

Teatteri Sataman oli tervetullut toimija VYÖHYKE -taloon, koska Teatteri Satama käyttää luovia ja yhteisöllisiä menetelmiä, jonka vuoksi heidät nähtiin hyvin omalaatuisena ja erilaisena toimijana VYÖHYKE -talossa. Haastateltavat kehuivat Teatteri Sataman näkökulmaa nuorten palvelujen tarjoajana, joka käyttää menetelmänään teatteria. *”Musta Satama on hyvä esimerkki siitä, että se ei näe itseään teatterina tai pelkästään kulttuurin tuottajana, vaan se näkee*

itsensä sosiaalisen tuen palvelujen tarjoajana. - - Musta se on katsontakanta, joka on hyvä ja tervetullut ja musta se on se mitä me ollaan kaivattu.”

Teatteri Satamalta odotettiin innovatiivista ja *”rajoja rikkovaa toimintaa eli uskallusta tempaista ja uskallusta tehdä jotain”*. Teatteri Satamalta odotettiin myös oman toiminnan pysyvyydestä huolehtimista. Haastateltavat toivoivat, että Teatteri Satama *”pysyy hengissä, koska se ei ole pelkästään harrastus, vaan se on työ”*.

Psyykkisen hyvinvoinnin LATURI

Useat toimijat eivät tunteneet LATURIn toimintaa lainkaan. Tämä johtui siitä, että LATURI on uusi toimija VYÖHYKE -talossa. Osa toimijoista osasi kertoa, mikä on LATURI. *”LATURI asettuu terveydenhoidon, psykologian ja sosiaalitoimen väliin. On vähän kevyempi palvelu kuin joku psykiatrinen tai psykologin vastaanotot ja voi olla lähempänä nuoria matalan kynnyksen palveluna.”*

LATURIn odotettiin tiedottavan omasta toiminnasta paremmin. LATURIlta odotettiin myös verkostoitumista, oman toiminnan vakiinnuttamista ja yhteistyötä muitten VYÖHYKE -talon toimijoiden kanssa eli *”pelisilmää ja tahtoo tehdä ja toimia yhdessä”*.

6.5. Yhteistyö

Yhteistyö eri VYÖHYKE -talon toimijoiden välillä vaihteli hyvin paljon. Osa toimijoista teki tiivistä yhteistyötä, kun taas toiset toimijat eivät tieneet mitään toisten toiminnasta. Suurimmat odotukset liittyivät yhteistyön luomiseen tai olemassa olevan yhteistyön kehittämiseen. Verkostoituminen ja yhteistyön luominen olivat hyvin tärkeitä, koska ilman verkostoitumista ja yhteistyötä VYÖHYKE -hanke ei saavuta tavoitettaan. Kaikilta VYÖHYKE -talon toimijoilta odotettiin oma-aloitteisuutta, toisten huomioimista ja yhteistyötä talon sisällä.

Useilla VYÖHYKE -talon toimijoilla oli jo paljon yhteistyötä asiakastasolla ja käytännöntasolla eli jokin toimija oli toiselle palveluntarjoaja. *”On ollu molemmin puolista hedelmällistä yhteistyötä”* ja *”yhteistyö toimii älyttömän hyvin”*. Useiden yhteistyö oli *”syntynyt VYÖHYKE -hankkeen kautta”*. Monet odottivatkin vain, *”että yhteistyö jatkus”* ja *”edelleen yhteistyön kehittämistä silleen omaan tahtiin, että ei hosumalla”*.

Useat VYÖHYKE -talon toimijat eivät tee vielä lainkaan yhteistyötä keskenään. Tämä johtui siitä, että toimijat eivät tunne toisiaan tarpeeksi hyvin ja toiseksi monien toimijoiden tarpeet eivät ole kohdanneet, koska heidän kohderyhmänsä ja palvelunsa olivat erilaisia. Ratkaisu monen toimijan kohdalla olisi se, että pitäisi vain rohkeasti istua alas ja *”aktiivisesti miettiä, että mitkä ne yhteiset intressit on”, ”jotka tois hyötyä molemmille osapuolille”*. Jos niitä ei löydy, niin *”väkisin ei pysty rakentamaan mitään yhteistyötä”*. Yhteistyön syntyminen edellyttää molemmilta osapuolilta aktiivisuutta.

6.6. Nuorisoalan palveluketju

VYÖHYKE -talon toimijoilla olisi erinomainen mahdollisuus luoda VYÖHYKE -talon nuorisoalan palveluketju. Tällainen palveluketju olisi *”nuorten kokonaisvaltainen paketti, joka ei rakennu yhdestä isosta toimijasta, vaan se on”* monesta palvelusta muodostettu kokonaisuus. Ohjaaminen toisten palveluihin olisi joustavaa ja nämä toimijat tekisivät paljon yhteistyötä. Palveluketju vaatisi kuitenkin sen, että kaikki palveluketjussa olevat toimijat tuntisivat toistensa palvelut. Nuoren auttaminen olisi kokonaisvaltaisempaa ja tarvelähtöistä, eikä nuorta pompoteltaisi sellaisissa palveluissa, joita hän ei tarvitse. Tällainen *”on myös edullinen palvelujen tuottamistapa”*.

Eryteisesti Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry, Psykkisen hyvinvoinnin LATURI, Teatteri Satama, Joensuun kaupungin Erityisnuorisotyö ja Joensuun Nuorisoverstas ry voisivat luoda keskuuteensa palveluketjun, jossa sama nuori voi käyttää joustavasti niitä palveluita, joita hän tarvitsee. Esimerkiksi kun nuori

tulee palveluketjuun, niin hän voi saada siitä terapiapalvelua, tukea itsenäiseen asumiseen, tukea työpaikan hakuun ja toiminnallista tekemistä. Palveluketjussa voitaisiin myös esimerkiksi perustaa yhteisiä ryhmiä eri toimijoiden kanssa, esimerkiksi LATURI ja Teatteri Satama voisivat perustaa yhteisiä ryhmissä, jossa LATURI tarjoaa sitä osaamista, mitä nuorisotyöntekijöillä ei ole. Palveluketjussa eri toimijat täydentävät toisiaan ja palveluketjusta syntyy moniammatillinen tiimi.

Tällaista polkumallia oli jo käytetty VYÖHYKE -talossa yksittäisissä tapauksissa. *”Meillä on ollut ihan toimiva yhteistyö monenkin nuoren kohdalla, jossa olla voitu katsoa kokonaisvaltaisemmin nuoren elämää, että siinä on saatu yhdistettyä mielekäs tekeminen.”* VYÖHYKE -taloon tulisi luoda säännönmukaisen järjestelmän palveluiden ketjuttamiselle, koska tällä hetkellä palveluketju toimii vain yksittäisten nuorten kohdalla. Polkumalli voisi toimia myös pitkällä aikavälillä eli sama nuori voi saada usean vuoden aikana tukea erilaisiin ongelmiin. Esimerkiksi nuori olisi ensin mukana Joensuun kaupungin Erityisnuorisotyön poikaryhmässä, jonka jälkeen hänet ohjataan Teatteri Satamaan ja LATURiin. Myöhemmin nuori voisi tarvita tukea koulutuksessa ja asunnon hankinnassa, jota hän saa Joensuun Nuorisoverstaalta ja Joensuun Nuorisoasuntoyhdistykseltä.

6.7. Hankkeen tulevaisuus

Tulevaisuudella odotettiin VYÖHYKE -hankkeen jatkuvuutta. *”Tää hanke kuitenkin loppuu jossain vaiheessa, että tää talo jäis elämään, että pysyis nuorten parissa työskentelevillä tahoilla eli tää sisältö ei välttämättä muuttus liikaa, vaan se idea pysys edelleen samanlaisena ja se on semmonen haaste.”* Joensuun kaupungin Nuorisotoimi nähtiin VYÖHYKE -hankkeen hallinnoijana, joten Nuorisotoimelta odotettiin VYÖHYKE -hankkeen tukemista ja hankkeen jatkuvuuden säilyttämistä. *”Nuorisotoimelta odotan, että tää jatkuvuus säilyy. Eliikkä aika pitkälti pelkästään järjestöt ei pysty pyörittämään tätä taloa, vaan siinä pitää olla hallinnoija ja kyllähän nuorisotoimelle mun mielestä tää*

hallinnointi kuuluu, et se olis mun mielestä se rooli. Et se sisällön rakentaminen kuuluu näille toimijoille, mut hallinnointi mun mielestä Joensuun kaupungille.”

Hankkeelta toivottiin syventymistä loppupuolella nuorisoalan palvelurakenteiden uudistamiseen ja kehittämiseen Pohjois-Karjalassa. *”Pidemmällä tähtäimellä mä odottaisin, että siirryttäis miettimään nuorisoalan palvelurakenteita, minkälaisia ne vois täällä Joensuun seudulla ja Pohjois-Karjalassa olla. - - ni ideoimaan sitä, että miten näitä nuorisoalan palveluita voitais kehittää täällä Pohjois-Karjalassa yhteistyönä.”* Joensuun kaupungin Nuorisotoimi on Pohjois-Karjalan suurin toimija, joten Joensuun nuorisotoimi voisi ottaa nuorisoalan palvelurakenteiden uudistamisesta jonkinlaisen vastuun. Lisäksi VYÖHYKE -hankkeen tulisi ohjata katse myös kauemmas tulevaisuuteen ja pohtia *”mikä on nuorisotyö 2020”*.

Kaikkien toimijoiden mielestä VYÖHYKE -talon toiminta pitäisi jatkua hankkeen päättymisen jälkeen. *”Mä toivon, että vaikka hanke päättyy, niin se toiminta jatkuis.”* VYÖHYKE -hankkeen toivottiin luovan toimivan ja tunnetun nuorisokorttelin, jossa toimisi pysyvästi monia nuorisoalan tahoja, joka toisi nuorisokorttelille pysyvyyttä ja tunnettavuutta. *”Tämänkaltaisen työskentelyn mä näen jatkuvan, koska nuorisotyön muodot tulee varmaan muuttamaan tulevaisuudessa.”* Hyvien kokemusten vuoksi Joensuun VYÖHYKE ideaa voisi tulevaisuudessa laajentaa maakuntaan ja muualle Suomeen. VYÖHYKE -talon ideaa voitaisiin myös laajentaa muille kuin nuorisoaloille, esimerkiksi mielenterveyspalveluihin.

Monet haastateltavat toivoivat, että VYÖHYKE -hanke ei tarvitsisi toista hanketta, vaan idea nuorisokorttelista syntyisi hankkeen aikana ja hankkeen yhteiset käytänteet siirtyisivät nuorisokorttelin käytäntöön. *”Mä en toivo, että hanke jatkuu 2010 vuoden jälkeen. Hankkeitten ei pidä jatkua. - - Hankkeen päälle rakennettu hanke on aina huono hanke.”* *”Hankkeen on kyettävä selvittämään ja ratkaisemaan sellasia kysymyksiä, että hanketta ei tarvita”* Jos VYÖHYKE -talon toiminta ei jatku hankkeen päätyttyä, niin toimijoiden välinen yhteistyö ainakin pitäisi jatkua. Tämän vuoksi VYÖHYKE -hankkeen aikana

tulisi vielä kehittää toimijoiden yhteistyötä, että hankkeen päättymisen jälkeen yhteistyö voisi jatkua.

Monet haastateltavat pitivät VYÖHYKE -hankkeen ideaa erinomaisena. Nuorisotalon toimijoiden verkostoiduttua pystytään tekemään ennaltaehkäisevää nuorisotyötä paljon paremmin yhdessä kuin yksin. *”Tää on hirmu edullinen tapa toimia, koska tää on ennaltaehkäisevää. Jos nää verkostoituu keskenään ja saavat yhdessä paljon paremmin tuloksia aikaan kuin yksinään toimimalla, niin tässä luulis olevan Joensuun kaupunginvaltuustonkin helppo laskea, että tää on heille erittäin kannattava investointi. Tää tulee säästämään valtavasti heidän resurssejaan.”* VYÖHYKE -hanke säästäisi paljon rahaa, koska se pystyy VYÖHYKE -talon toimijoiden kautta ehkäisemään monen nuoren syrjäytymisen. VYÖHYKE -hanke *”joutuu varmasti taistelemaan olemassaolostaan varsinkin ku taantuma uhkaa päälle etenkin jos tää lamaks muuttuu niin silloinhan ennaltaehkäisevä nuorisotyö nousee entistä suurempaan arvoon”.*

VYÖHYKE -talon tulevaisuudesta tulisi keskustella avoimesti ja miettiä tulevaisuudessa yhteistyötä Joensuun Popmuusikoiden kanssa, koska Popmuusikot ovat pohtineet populaarikulttuurikeskusta. *”Mä ootan korttelin suhteen, että lisätään yhteistyötä naapuritalon suuntaan ja avointa keskustelua, mitä sen korttelin kohalla tehdään.”* *”...ulospäin näyttäytyy, et nää on kaks erillistä asiaa: poppareitten ja meidän korttelin kehittäminen. Siinä mulla on iso odotus, et ne yhdentyis.”* Voisiko Popmuusikoiden ja VYÖHYKE -talon tulevaisuudet kohdata jotenkin, esimerkiksi yhteisen talon merkeissä?

Kuka ottaa vastuun yhteisötalosta VYÖHYKE -hankkeen päättymisen jälkeen? Osa oli sitä mieltä, että Joensuun kaupungin nuorisotoimen pitäisi ottaa talosta vastuu, koska se on kiinteistön omistaja sekä tarpeeksi iso ja neutraali julkishallinnollinen taho. Muita vaihtoehtoja vastuunkantajaksi olisivat maakuntaliitto, uuden yhdistyksen perustaminen, yksi toimija ottaisi vastuun tai kaikki toimijat yhdessä olisivat vastuussa talosta. Uusi yhdistys pitäisi taloa yllä ja vuokraisi tiloja. Yhdistyksellä olisi yksi työntekijä, jonka palkka rahoitetaan talon toimijoiden vuokraosuuksista. Tällä yhdellä henkilöllä olisi monta roolia.

Hän olisi isännöitsijä ja toiminnan johtaja, joka pitäisi talon toimijoiden yhteisöllisyyttä yllä. Lisäksi talon toimijat voisivat palkata yhteisen talonmiehen, siivoojan ja kirjanpitäjän. Kannatusta talon vastuuhenkilöksi keräsi myös se, että yksi toimija ottaisi vastuun talosta. Yhden toimijan yhden työntekijän työajasta osa kuluisi talon asioita hoitaessa. Neljäs vaihtoehto olisi se, että kaikki toimijat yhdessä vastaisivat talosta, niin että kaikilla olisi jokin oma osa-alueensa. Osa haastateltavista kuitenkin sanoi, että tämä ei olisi toimiva ratkaisu, koska omien töiden seasta ei löydy aikaa talon asioiden hoitamiseen. Selvää kuitenkin oli, että jonkun täytyy ottaa vastuu talosta, koska muuten asia jää leijumaan, kun kukaan ei hoida talon yhteisiä asioita. Samalla yhteisöllisyys katoaa ajan myötä ja talo niin sanotusti kuolee. Talosta tulisi vain niin sanottu konttoripesäke, jossa jokainen tekee töitä itsekseen ja VYÖHYKE -talon perimmäinen ajatus häviää.

6.8. Yhteenveto tuloksista

Hankkeen tunnettavuus

Kaikki VYÖHYKE -talon toimijat tunsivat VYÖHYKE -hankkeen ja sen tavoitteet. Osa toimijoista tunsivat hankkeen hieman paremmin kuin toiset, mutta kaikki tunsivat hankkeen ja sen tavoitteet hyvin tai melko hyvin. Erityisesti hankkeen osatoteuttajat ja ohjausryhmän jäsenet tunsivat hankkeen, muut VYÖHYKE -talon toimijat tunsivat VYÖHYKE -hankkeen melko hyvin. Hankkeen tulisi kehittää hankkeen tunnettavuutta juuri näille henkilöille, jotka eivät ole hankkeen osatoteuttajia tai kuulu hankkeen ohjausryhmään.

Nuorisotalan kehittäminen

Toimijat odottivat hankkeelta Joensuun seudun nuorisotalan kehittämistä. Käytännössä toimijat odottivat hankkeen luovan Joensuuhun nuorisotalan yhteenliittymän eli niin sanotun nuorisokorttelin, jossa nuorisotalan toimijat voivat työskennellä isossa verkostossa. Nuorisokorttelin toivottiin tuovan pysyvyyttä ja

tunnettavuutta. Kaikkien toimijoiden odotukset liittyivät nuorisokorttelin luomisen edellytyksiin.

Tiedotus

Hankkeen käynnistämisvaiheessa suurimmat odotukset olivat sisäisen ja ulkoisen tiedotuksen kehittäminen. Jotta nuorisokortteli voisi syntyä, tulisi tiedotus saada kuntoon, koska tiedotus koettiin suurimmaksi epäkohdaksi hankkeessa. Toimijat sekä ulkopuoliset tahot eivät tieneet, mitä toiset toimijat tekivät ja mitä hankkeessa tapahtui. VYÖHYKE -talon toimijat kokivat, että tiedotuksen kehittäminen loisi paremmat mahdollisuudet verkostoitua ja luoda yhteistyötä eri toimijoiden välille. Verkostoituminen loisi myös paremmat mahdollisuudet nuorisokorttelin syntymiselle.

Nuorisoalan palveluketjun luominen

Hankkeelta odotettiin nuorisoalan palveluketjun luomista VYÖHYKE -talon toimijoiden välille. Nuorisoalan palveluketjussa palveluita ketjutettaisiin niin, että nuorten olisi helppo siirtyä palvelusta toiseen ja palveluketjun toimijat tekisivät yhteistyötä asiakastasolla. Tällainen palveluketju olisi hyvä lisä nuorisokorttelia, eikä nuorisokortteli olisi vain niin sanottu konttoripesäke, vaan nuorisoalan toimijat tekisivät oikeasti tiivistä yhteistyötä.

Hankkeen jatkuvuus

Kaikki VYÖHYKE -talon toimijat halusivat talon jatkavan toimintaa hankkeen päättymisen jälkeen. Toimijat toivoivat, ettei VYÖHYKE -hanke tarvitse toista hanketta, vaan tavoitteet saavutetaan ja hanke saisi luotua nuorisokorttelin Joensuuhun. Jotta tämä tavoite saavutetaan, tulisi hankkeen kiinnittää erityistä huomiota tulevaisuuteen. Miten hankkeen luomat käytänteet saataisiin siirrettyä käytäntöön? Kuka ottaa vastuun nuorisokorttelista? Toimijat näkivät vastuunkantajan olevan Joensuun kaupungin nuorisotoimi, koska nuorisotoimi on kiinteistön omistaja sekä tarpeeksi iso ja neutraali julkishallinnollinen taho.

7. POHDINTAA

Tässä luvussa pohdin tutkimuksen tuloksia ja luotettavuutta sekä esitän kehittämissuhteita VYÖHYKE -hankkeelle.

7.1. Tulosten pohdintaa

VYÖHYKE -talon toimijat tuntevat VYÖHYKE -hanke melko hyvin. Hankkeen tulisi kuitenkin kehittää tunnettavuuttaan VYÖHYKE -talon toimijoiden ja ulkopuolisten keskuudessa, koska VYÖHYKE -hanke on verkostohanke, kuten hankkeen nimikin jo sanoo. Jos kaikki VYÖHYKE -talon toimijat eivät tunne hanketta, niin kuinka hyvin hankkeen ulkopuoliset tuntevat hankkeen? Verkostohankkeen tulisi olla tunnettu kaikkien nuorisotalon toimijoiden keskuudessa, koska muuten hankkeen tavoitteet eivät täyty, eikä nuorisotalon yhteenliittymää synny.

Kaikki VYÖHYKE -hankkeen odotukset liittyivät Joensuun seudun nuorisotalon kehittämiseen, joka käytännössä tarkoitti nuorisokorttelin luomista Joensuuhun. Nuorisokorttelissa toimiminen olisi helpompaa, koska toimijat sijaitsisivat samassa talossa. Samassa talossa toimiminen mahdollistaisi paremman tiedotuksen ja yhteistyön. Nuorisokorttelin kautta toimijat saisivat tunnettavuutta ja pysyvyyttä toiminnalleen. Ulkopuolisille olisi helppoa, että kaikki nuorisotalon toimijat sijaitsisivat samassa korttelissa ja eri toimijoiden palveluita olisi helppo käyttää rinnakkain. Lisäksi nuorisokorttelin toimijat voisivat tehdä hankintojaan yhdessä, esimerkiksi yhteinen siivoaja ja kirjanpitäjä. Kaiken kaikkiaan nuorisokortteli mahdollistaisi paremman nuorisotyön, josta hyötyisi Joensuun seudun nuoret.

Jotta nuorisokortteli voisi syntyä, tulisi VYÖHYKE -hankkeen kehittää sisäistä ja ulkoista tiedotusta, jotta kaikki nuorisotalon toimijat tietävät, mitä toiset tekevät. Hankkeen tulisi tiedottaa toiminnastaan ja olemassaolostaan jatkuvasti, että

tietoisuus hankkeesta lisääntyisi. VYÖHYKE -talossa tietoisuus toisten toiminnasta ei ole tällä hetkellä parhaimmillaan. Hyvä tiedotus voi parantaa tietoisuutta toisten toiminnasta ja luoda vahvan verkoston VYÖHYKE -talon toimijoiden välille. Vahvan verkoston luominen ja tietoisuus toisten toimijoiden toiminnasta mahdollistaa paremman yhteistyön toimijoiden välillä. Hyvä ulkoinen tiedotus on myös hyvin tärkeää, koska ulkopuolisten tahojen on tärkeää olla tietoisia, mitä hankkeessa tapahtuu. Hyvä sisäinen ja ulkoinen tiedotus luo vahvan nuorisoalan verkoston, joka mahdollistaa entistä paremman nuorisotyön Joensuun seudulla.

Nuorisoalan palveluketjun luominen VYÖHYKE -talon toimijoiden välille edellyttää, että sisäinen tiedotus toimii ja toimijoiden välille on syntynyt verkosto. Palvelurakenne edellyttää myös, että kaikki siinä mukana olevat toimijat on sitoutunut siihen täydellisesti. Toimiva nuorisoalan palvelurakenne lisää nuorisokorttelin tunnettavuutta, jatkuvuutta ja pysyvyyttä, joka nuorisoalalla on nykyisin epävarmaa. Hankkeen tulisikin panostaan palvelurakenteen luomiseen, koska siihen on nyt erinomaiset mahdollisuudet: toimijat tekevät jo jonkin verran asiakasyhteistyötä, he ovat halukkaita palvelurakenteen luomiselle sekä toimijat sijaitsevat jo samassa talossa, jonne ulkopuolisten on helppo tulla.

Nuorisokorttelin tulevaisuus mietityttää kaikkia. Mitä tapahtuu hankkeen päättymisen jälkeen? Monet haastateltavat toivoivat, että VYÖHYKE -taloa voitaisiin laajentaa koko korttelin laajuiseksi nuorisokortteliksi. Korttelissa voisi sijaita myös nuorisotalo ja muuta elävää nuorisotoimintaa. Korttelissa voisi sijaita esimerkiksi iso monitoimitila, jossa voitaisiin järjestää konsertteja ja muuta toimintaa. Jos kaikki nuorisoalan toimijat sijaitsisivat samassa korttelissa, olisi nuorilla matalampi kynnyks tutustua eri nuorisoalan palveluihin ja toimijoiden olisi helpompi tavoittaa nuoret samasta paikasta.

Tutkimuksen haastattelut tehtiin huhtikuussa 2009 ja tutkimus valmistui marraskuussa 2009, joten haastattelujen ja tutkimuksen valmistumisen välissä oli yli puoli vuotta. Haastateltavien ajatukset ovat voineet muuttua ja hanke on edistynyt yli puolessa vuodessa paljon. Hankkeessa on tiedostettu tiedotuksen puute, joten sitä on jo kehitetty.

7.2. Kehittämisehdotukset

Aivan ensimmäiseksi VYÖHYKE -hankkeen tulisi saada sisäinen ja ulkoinen tiedotus kuntoon. Hankkeen tulisi luoda sisäinen foorumi VYÖHYKE -talon toimijoiden välille, johon kaikki toimijat sitoutuvat. Sisäisen foorumin ylläpitäjä olisi hankkeen projektipäällikkö, jolle toimijat tiedottavat omat ajankohtaiset asiat. Sisäisessä foorumissa tiedotettaisiin myös hankkeen ajankohtaiset asiat. Käytännössä tämä voisi olla ilmoitustaulu VYÖHYKE -talolla sekä sähköposti-tiedote toimijoille. Kaikki hankkeessa mukana olevat toimijat eivät työskentele VYÖHYKE -talossa, joten on hyvin tärkeää, että myös he pysyvät sisäisessä foorumissa mukana.

Kun sisäinen foorumi on saatu kuntoon, tulisi luoda VYÖHYKE -talon ulkopuolinen tiedotusfoorumi, jossa VYÖHYKE -talosta lähtisi vain yksi yhteinen tiedote ulkopuolelle. Hankkeen tulisi ensin kerätä kaikkien toimijoiden yhteistyöhenkilöiden yhteystiedot ja laajentaa nuorisoalan verkostoaan. Kun sähköpostilista on saatu tehtyä, hankkeen projektipäällikkö tiedottaisi tietyn väliajoin ulkopuolisia toimijoita mitä VYÖHYKE -talossa ja -hankkeessa tapahtuu. Tästä hankkeesta on jo puhuttu eli ongelma on jo tiedostettu.

Nuorisoalan palvelurakenteen luominen tulisi aloittaa sillä, että yksinkertaisesti kootaan kaikki toimijat kasaan ja ryhdytään neuvottelemaan, ketkä haluaisivat olla mukana nuorisoalan palvelurakenteessa. Kaikkien toimijoiden ei ole tarpeellista olla mukana palvelurakenteessa, koska VYÖHYKE -talossa tarjotaan hyvin erilaisia palveluita, eikä kaikilla toimijoilla ole yhteisiä asiakkaita. Hankkeen hallinnoijan tulisi ottaa vastuu toimijoiden kokoon kutsumisesta ja palvelurakenteen luomisesta. Kaikkien palvelurakenteessa olevien toimijoiden tulee sitoutua palvelurakenteen luomiseen ja tehdä tiivistä yhteistyötä. Toimijoiden tulisi yhdessä hallinnoijan kanssa luoda säännönmukainen malli, miten nuori tulee palvelurakenteeseen ja, miten häntä ohjataan siinä. Toimijoiden tulisi myös luoda malli siihen, että kaikki toimijat ovat tietoisia, missä palvelurakenteen nuoret menevät eli miten heitä seurataan.

LÄHTEET

Kirjallisuus

Anttiroiko, Ari-Veikko & Kallio, Olavi & Valkama, Pekka & Siitonen, Pentti 2006. Osaamiskeskittymät maaseudun kehittämisessä. Kunnallistutkimuksia. Yhdyskuntatieteiden laitoksen tutkimus. Tampere: Tampereen yliopisto.

Erola, Jouni 2009. Kumppanuudet - missä menee Joensuu? Nuorisoalan kumppanuuksia rakentamassa itärajalta -seminaari 5.11.2009 Joensuu. Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2004. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hätönen, Heljä 2003. Osaamiskartoituksesta kehittämiseen. Opetusministeriö ja Etelä-Suomen lääninhallitus. Helsinki: Educa.

Jääskeläinen, Sampsa. Erityisnuorisotyöntekijä. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Kemppinen, Pertti 1999. Nuoriso 2000. Nuorisotyön käsikirja. (1. painos) Vantaa: Kannustusvalmennus.

Kukkonen, Jutta. Nuorisoasiamies. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Kylmäkoski, Merja 2007. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa Hoikkala Tommi ja Sell Anna (toim.) 2007. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76. Helsinki: Hakapaino Oy. 393–409.

Laukkanen, Harri 2008. VYÖHYKE – nuorisoalan osaamisyhteisö. Hankkeen Power Point esittelymateriaali. Joensuu.

Launonen, Pekka 2007. Kirkon nuorisotyö – hengellisen, pedagogisen ja sosiaalisen kolmiyhteys. Teoksessa Hoikkala Tommi ja Sell Anna (toim.) 2007. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76. Helsinki: Hakapaino Oy. 78–89.

Lehtonen, Heikki 1990. Yhteisö. Jyväskylä: Vastapaino.

Mäkisalo, Merja 2003. Yhdessä onnistumme. Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin. Helsinki: Tammi.

Mänttari-Tikka, Ulla. Toiminnanjohtaja. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Määttä, Jukka. Aluekoordinaattori. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Nieminen, Juha 2007. Vastavoiman hahmo - nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos. Teoksessa Hoikkala Tommi ja Sell Anna (toim.) 2007. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76. Helsinki: Hakapaino Oy. 21–43.

Nivala, Elina & Saastamoinen, Mikko 2007. Nuorisokasvatuksen teorian kohde ja konteksti. Teoksessa Nivala, Elina & Saastamoinen, Mikko (toim.) 2007. Nuorisokasvatuksen teoria - perusteita ja puheenvuoroja. Kuopion yliopisto. Sosiaalityön ja sosiaalipedagogiikan laitos. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto. 8–27.

Nuorisolaki 27.1.2006/72.

Otala, Leenamajja 1998. Osaamisen kehittäminen ja oppimisen johtaminen. Teoksessa Otala, Leenamajja & Jakobsson, Marika (toim.) 1998. Osaamisen kehittäminen ja oppimisen johtaminen. Opetusesimerkkejä suomalaisista työyhteisöistä. Helsingin yliopisto. Espoo: Helsingin yliopisto. 3–6.

Partanen, Tuomas. Radiotuottaja. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Perkka-Jortikka, Katriina 1992. Sosiaalinen hyvinvointi ja yhteisöllisyys työssä. Tutkimus toimihenkilöiden työn arjesta 1980-luvun Suomessa. Helsinki: Tritum Oy.

Päivänsalo, Piia 2002. Selvitys nuorisoalan koulutustoimikunnan toimialaan kuuluvasta koulutuksesta. Nuorisoalan koulutustoimikunta. Opetushallitus. Helsinki: Edita.

Raatikainen, Ilkka 1994. Co-verkkoutumisprosessimalli. Teoksessa Raatikainen, Ilkka & Ahopelto, Johanna (toim.) 1994. Verkostoajattelusta verkostotoimintaan. Kuopion yliopisto. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 21. 19–38.

Raatikainen, Ilkka & Muurinen, Hannu 1994. Verkostoajattelun kehittäminen liiketoimintatieteissä – kilpailukeskeisyydestä yhteistyön korostamiseen. Teoksessa Raatikainen, Ilkka & Ahopelto, Johanna (toim.) 1994. Verkostoajattelusta verkostotoimintaan. Kuopion yliopisto. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 21. 51–80.

Rouvinen, Maikki. Nuorisosihteeri. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Saarela, Olli 2007. Johdantoluku. Teoksessa Aaltonen, Kimmo 2007 (toim.) Nuorisolakiopas. Helsinki: Tietosanoma Oy. 11–15.

Salo, Petri 2002. Yhteisökasvatus, -taustaa, -käsitteistöä ja toimimuotoja. Teoksessa Sivonen, Seppo 2002 (toim.) Yhteisö kehittämisen kentällä. Joensuun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja. Sarja B, n:o 20. Itä-Suomen lääninhallitus ja Euroopan sosiaalirahasto. 9–29.

Sarkkinen, Tero. Teatteri-ilmaisun ohjaaja. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Silvennoinen, Markku 1999. Elämää verkostossa – toimivat ihmissuhteet. Helsinki: Edita.

Simonen, Ilpo. Projektityöntekijä. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Sjöholm, Kari 2007. Kuntien nuorisotyö ja -politiikka. Teoksessa Aaltonen, Kimmo 2007 (toim.) Nuorisolakioapas. Helsinki: Tietosanoma Oy. 56–63.

Soanjärvi, Katariina 2007. Nuorisotyön verkostoituminen – nuorisotyöntekijöiden yhteistyöstä osaamisverkostoksi. Teoksessa Hoikkala Tommi ja Sell Anna (toim.) 2007. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76. Helsinki: Hakapaino Oy. 155–167.

Soanjärvi, Katariina 2008 (toim.) Kannuste: Keski-Suomessa tehty. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja B, Projektiraportit ja selvitykset 6, 2008.

Sotkasiira, Tiina. Joensuun Popmuusikot ry:n hallituksen jäsen. Tammikuu 2009. Joensuu. Anna Silvennoinen.

Tarjanne, Anne & Wilska, Aini-Sisko & Äärilä, Tiina 1994. Verkostot ja tiimit asiantuntija organisaatiossa. Teknillinen korkeakoulu. Täydennyskoulutuskeskus. Espoo: Teknillinen korkeakoulu.

Tilaa tulevaisuuden tekijöille - Pohjois-Karjalan nuorisostrategia 2005. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Julkaisuja 92. Joensuu: Kirjapaino Hyvätuuli.

Veijola, Soile 2005. Turistien yhteisöt. Teoksessa Hautamäki, Antti & Lehtonen, Tommi & Sihvola, Juha & Tuomi, Ilkka & Veijola, Soile 2005. Yhteisöllisyyden paluu. Helsinki: Gaudeamus. 90–113.

Internet

Cederlöf, Petri 2007. Nuorisoalan ajankohtaiset haasteet 2007. Viitattu 29.10.2009 klo 13.23

http://www.alli.fi/sivu.php?artikkeli_id=2569

Cederlöf, Petri 2008. Nuorisotyön rakenteellisia haasteita 2009. Viitattu 29.10.2009 klo 13.35

http://www.alli.fi/tiedoston_katsominen.php?dok_id=5432

Humanistinen ammattikorkeakoulu 2009. Viitattu 15.1.2009 klo 10.19

www.humak.fi

Joensuun kaupungin nuorisotoimen erityisnuorisotyö 2009. Viitattu 19.2.2009 klo 10.15

<http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-kulttuuri/nuorisotoimi/erityisnuorisotyö.htx>

Joensuun kaupungin nuorisotoimen hankkeet 2009. Viitattu 10.11.2009 klo 11.54

<http://www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-kulttuuri/nuorisotoimi/hankkeet/hankkeet.htx>

Joensuun kaupungin nuorisotoimi 2009. Viitattu 14.9.2009 klo 13.14

www.jns.fi/Resource.phx/sivut/sivut-kulttuuri/nuorisotoimi/index.htx

Joensuun Nuorisoasuntoyhdistys ry 2009. Viitattu 12.1.2009 klo 9.06

www.josna.fi/

Joensuun Nuorisovaltuusto 2009. Viitattu 20.1.2009 klo 14.15

www.jns.fi/nuorisovaltuusto

Joensuun Nuorisoverstas ry 2008. Viitattu 15.1.2009 klo 12.14

www.nuorisoverstas.fi

Joensuun Popmuusikot ry 2009. Viitattu 19.1.2009 klo 10.12

www.ilosaarirock.fi/popmuusikot

Lindroth Mattias 2009. EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet. Kunnat.net 2004.

Viitattu 31.3.2009 klo 8.42

http://www.kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;66354;66362;69733

Nuorisoradio Oi fm 2009. Viitattu 10.2.2009 klo 14.25

<http://oifm.fi/>

Nuorten osallisuushanke 2007. Viitattu 3.11.2009 klo 9.44

<http://www.edu.fi/SubPage.asp?path=498,24009,24538,24539,70680>

Pohjois-Karjalan nuorten foorumi 2003. Viitattu 3.11.2009 10.23

http://esrlomake.mol.fi/esrtiepa/kuvaus_S82274.html

Pohjois-Karjalan nuorten foorumin loppuraportti 2003. Viitattu 3.11.2009 10.48

http://esrlomake.mol.fi/esrtiepa/loppuraportti_S82274.html

Psyykkisen hyvinvoinnin LATURI 2009. Viitattu 3.9.2009 klo 12.41

<http://www.laturi.eu/>

Punkari, Saku 2008. NUOKKA: Mikä on Nuokka-hanke? Viitattu 30.10.2009 klo 10.28

http://www.peda.net/en/magazine/lappeenranta/juornalisk?m=content&a_id=969

Teatteri Satama 2009. Viitattu 12.1.2009 klo 09.31

www.teatterisatama.net/

Youth House Karelia 2009. Viitattu 30.10.2009 klo 10.32

<http://eco.karelia.ru/fi/4056/>

LIITE 1: Haastattelurunko

YLEISET ODOTUKSET

1. Mitä mieltä olet VYÖHYKE - Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeesta?
2. Mitä mieltä olet VYÖHYKE -talon (Suvantokatu 1) tiloista? Ovatko VYÖHYKE -talon nykyiset varusteet hyvät vai onko sinun mielestäsi tarvetta uusille varusteille?

ODOTUKSET TOIMIJOILTA

3. Mitä odotuksia sinulla on talon toimijoilta
 - a. Joensuun Kaupunki
Projektipäällikkö Harri Laukkanen
Joensuun kaupungin nuorisotoimi
Joensuun kaupungin nuorisotoimen erityisnuorisotyö
Joensuun nuorisovaltuusto
Pleissi -hanke
 - b. Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kehittäjä Sanna Pasanen
Yleensä oppilaitoksesta
 - c. Ammattiopisto Niittylahti (Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä)
Ville Tuominen (nettinuorisotyö ja osallisuus)
Erja Karvinen (mediakasvatus)
Yleensä oppilaitoksesta
 - d. Nuorisoradio Oi fm
Tuomas Partanen
Yleensä radiotoiminnasta
 - e. Joensuun Popmuusikot ry
Yleensä popmusiikki toiminnasta
 - f. Joensuun Nuorisoverstas ry
Yleensä nuorisoverstaan toiminnasta
 - g. Joensuun nuorisoasuntoyhdistys ry
Yleensä nuorisoasunnon toiminnasta
 - h. Teatteri Satama
Yleensä teatteritoiminnasta

i. LATURI

Yleensä LATURIn toiminnasta

4. Ovatko VYÖHYKE -hankkeessa mukana oikeat toimijat, vai tarvittaisiinko joku muu toimija vielä mukaan?

OMAN TOIMINNAN JA HANKKEEN TAVOITTEET

5. Mitkä ovat teidän toimintanne tavoitteet?
6. Kuinka hyvin tunnet VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeen tavoitteen?
7. Mitkä ovat VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hankkeen keskeisimmät tavoitteet teidän toimintanne kannalta?
8. Tukeeko VYÖHYKE – Nuorisoalan osaamisyhteisö -hanke teidän tavoitteita? Jos tukee, niin miten? Jos ei, niin miten VYÖHYKE -hanke voisi tukea tavoitteitanne?

HANKKEEN TULEVAISUUS

9. Hanke päättyy vuonna 2010. Mitä odotuksia sinulla on hankkeen päättymisen jälkeen? Millaisena hanke voisi jatkua?

MUUT

10. Onko sinulla muuta lisättävää?